

NÉPLAP

Világ proletárjai egyesüljete!

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, 90. SZÁM

ÁRA 50 FILLER

VASÁRNAP, 1955. ÁPRILIS 17.

Több megbecsülést az élenjáróknak

(KT) Új ország épül, újfajta emberek születnek. A termelés mindennapos csatájában egyre növekszik azoknak a száma, akik példás helytállással, leleményes és kifogástalan munkájukkal méltán kivívják dolgozó társaik megbecsülését. Hajdú-Biharban is ezren és ezren tartoznak már az élenjárók nagy csapatába, és sztahanovista jelvény, vagy még ennél is magasabb kitüntetés díszíti a mellüket. Soraikban az idősebb és több évtizedes gyakorlattal rendelkező szakmunkásoktól kezdve képviselve vannak a legfiatalabbak is, akik csak nemrég kerültek ki a technikumból, vagy az ipari iskolákból. Sok közöttük a párttag, de párttagok között is jócskán akadnak. Kedélyben, magatartásban lényegesen különbözhet köztük, de egyben mindnyájan megégyeznek, hogy szerelmesei, egyben valóságos művészei szakmájuknak, akik ismerik a munka ezernyi csínját-bínját. Allandóan újításokon, a termelés tökéletesítésén gondolkodnak. Kitartás és példás munkafegyelm, valamint az új iránti forró ragaszkodás jellemzi már élenjáró dolgozóinkat.

A párt és a kormány megbecsüli, jutalmazza és kitünteti a termelés és a mindennapos építőmunka új hőseit. A szeretet és az elismerés ezernyi jele veszi körül az ilyen embereket. Pénzjutalom, sztahanovista csillag, a szakma kiváló dolgozója cím, igen magas kereset, vagy akár Kossuth-díj jut osztályrészül számukra. Bevásárolják őket a díszelnökségekbe, meghívják előadásokra, tudományos ülésekre és így tovább.

Egy dologban azonban mégis óvatosak vagyunk a sztahanovistáknak, kiváló munkásoknak. Nem hasznosítjuk eléggé az élenjárók szakmai tudását és tapasztalatát. Sok kiváló dolgozót például joggal bosszant, hogy közömbösen mennek el mellette, hogy fontos ügyekben ki sem kérjük a véleményét, vagy ami még súlyosabb, mellőzik elgondolásait és javaslatait. A Sztahanov-mozgalom szakszerű fejlődésével például nem tartott lépést az élenjáró módszerek széleskörű elterjesztése, a hasznos tapasztalatok közkinccsé tétele. Ez még ma is így van és fékezhető hat. Pedig a sztahanovisták és az élenjáró dolgozók olyan emberek, akik minden problémára megoldásánál szívesen segítenek, akiknek éles a szemük, s a gyakorlati munkában elért óriási jártasságuk szinte felbecsülhetetlen kincsét jelent. Az ilyen kincset mellőzni komoly hátrányt, nagy figyelmetlenséget jelent. Sajnos, igen gyakran mégis az utóbbit tapasztalhatjuk. A Járóbizottság elég ritkán kéri ki a sztahanovisták és kiváló dolgozók véleményét, csoportos, nagyobb lélegzetű megbeszélés se igen volt még üzemrészenként a legjobbakkal.

Gazdaságvezetés sem merít mindig e bőséges forrásból. Hiányoznak az olyan értekezletek, ahol a termelékenység növelésének lehetőségeit, a takarékoskossá problémáit a sztahanovistákkal külön beszélnek meg. A Hajdú megyei Építőipari Vállalatnál az utóbbi időkhöz a sztahanovisták és élenjárók teljesítményéről még kimutatást sem vezettek, így hiába kérték a dolgozók jogaik érvényesítését, vagy állandó jó munkájukért a jutalmat. Mondani sem kell, az élenjárók megbecsülése csak akkor lehet teljes értékű, ha figyelembe vesszük tapasztalataikat, véleményüket a vezetésnél, ha munkamódszerük az egész megye közkinccsé válik, nem utolsósorban, ha van mód és lehetőség az élenjáró dolgozók szakmai, politikai tudásának további fejlesztésére.

A Sztahanov-mozgalom a Szovjetunióban többek között azért is terjedt el robbanásszerűen, mert a legjobbak módszereit ezek és tízezrek vették át, megismerkedve az élenjárók tapasztalataival, mert a sajtó, rádió, és mindig számtalan jöhető agitációs eszköz segítségével terjesztették. Zárt területen, egy üzemben mennyivel inkább lehetőségek van erre, csak nem kell húzódozni a szakmai bemutatástól, sőt az általános vitáktól sem.

Az élenjáró dolgozók újabb és újabb munkasikerei komoly lendületet adnak a szocializmus építésének. Persze, mindez nem jelenti azt, hogy ha az élenjáró dolgozók bármelyike hibát követ el, akkor egyszerűen elhallgassuk tévedéseiket. A sztahanovisták és kiváló dolgozók megbecsülése azt is jelenti, hogy bíráló és figyelmeztető szóval is meggyorsítjuk emberi fejlődésüket. Ahol nem így cselekszenek, ott a legjobbak útja sem lehet felfelé ívelő. Példa erre Mátyás Béla elvtárs esete. Mátyás elvtárs még 1950-ben is a Bütorgyár legjobb dolgozó közé tartozott, de ma már szinte hirt sem hallunk róla. A vezetés tagjain kívül a dolgozók jóformán megse bírálták tévedéseit, így bizony sok kérdésben helytelen álláspontot foglalt el, eltévedt. Szükség van tehát rá, hogy a pártszervezetek állandóan egyenlőssé a példamutatók életútját, népszerűsítsék eredményeiket, de azt is mondják meg, ha mulasztást követnek el. Egy percig sem kétséges, minél harcosabb az élenjáró dolgozók öntudata, minél gerincesebb a magatartásuk, annál szívesebben követik példájukat a tömegek.

A mi élenjáró dolgozóink és sztahanovistáink égnak a vágytól, hogy továbbra is megmutassák, fáradságtalan és bátor harcossai az újnak, a szocializmus építésének. Segítsük, egyengessük útjukat több megértéssel, hasznos javaslataik bevezetésével, tanácsaik megfogadásával: a haza és az egész dolgozó nép javára!

Szolnok lesz a II. Békekölcsön hatodik sorsolása

A II. Békekölcsön négy napig tartó hatodik sorsolását április 26-29-é között rendezik Szolnokon, a Szigligeti színházban. Ezzel 222 200 kötvény számát húzzák ki. Összesen 63 843 200

forint nyereséggel és törlesztéssel. Ezenbelül kisorsolnak 117 200 kötvényt 47 844 800 forint nyereséggel, 105 000 kötvényt pedig névértékben 20 998 400 forint értékben. (MTI)

A Központi Statisztikai Hivatal jelentése az 1955. évi népgazdasági terv első negyedévének teljesítéséről

A népgazdaság fejlődését, valamint a dolgozók anyagi helyzetének és kulturális színvonalának alakulását 1955. első negyedévében a következő adatok jellemzik:

Ipar

A szocialista ipar 1955 első negyedévi teljes termelési tervét 104,6 százalékkal teljesítette. A terv túlteljesítéséhez jelentős mértékben hozzájárult a hazánk felszabadulásának tizedik évfor-

dulója alkalmából kibontakozott széleskörű, lelkes munkaverseny. Az egyes minisztériumok termelési tervüket a következőképpen teljesítették:
Az első negyedévi termelési terv teljesítése százalékosan

Kőhó- és Gépipari Minisztérium	105,4	
Szénbányászati Minisztérium	105,2, ezen belül a széntermelés	100,9
Vegyipari és Energiaügyi Minisztérium	105,1	
Kőnyúipari Minisztérium	101,2	
Élelmiszeripari Minisztérium	104,2	
Építészeti Minisztérium iparvállalatai	113,1	
Országos Erdészeti Főigazgatóság iparvállalatai	111,6	
Közlekedés- és Postaiügyi Minisztérium	106,1	

A helyi ipari vállalatok 105 százalékkal, a kisipari szövetkezetek 106,2 százalékkal teljesítették 1955. első negyedévi termelési tervüket.

A tervteljesítés értékelésénél figyelembe kell venni, hogy az első negyedévi terv az ipari termelésnek viszonylag nem nagy növekedést írta elő.

1955. első negyedévében a szocialista ipar termelése 11,4 százalékkal haladta meg a múlt év azonos időszakának — az akkor rendkívüli időjárás és az áramkorlátozások miatt igen alacsony színvonalát és (az idényszerű élelmiszeripar nélkül számítva) 1,3 százalékkal múlta felül a múlt év legmagasabb szintjét: a negyedik negyedév termelését.

Az ipar 1955. első negyedévében többet termelt, mint amennyit a terv előírta szénből, bauxitból, hengerelt acélból, fogatos ekéből, kézi- és fogatos sorvetőgépből, foszforszóróanyagból, étőlajból, szappanból, pamutzövetből, gyapjúszövetből, selyemszövetből, bőrcipőből, férfiöltönyből, motor-kerékpárból stb.

1954. első negyedévéhez képest 1955. első negyedévében jelentősen több szén, villamosenergiát, bauxitot, kőolajat, acélt, hengerelt acélt, cementet, húzott üveget, arató-cséplőgépet, kerékpárt,

rádióműsorvevőt, pamutzövetet, gyapjúszövetet, pamutharisnyát, férficipőt, gyermekcipőt stb. termeltek.

A tervezettnél kevesebbet termelt az ipar acél-nyersvasból, martinacélból, kénsvából, nitrogén műtrágyából, tehergépkocsiból, gőzmozdonyból, kerek traktorból, néhány élelmiszerből stb.

1955. első negyedévében — a kezdeti javulás mellett — még mindig nem volt elegendő egyes termékek minősége.

A szocialista iparban 1955. első negyedévében közel 18 000-nél több munkás dolgozott, mint az előző év azonos időszakában. A munka termelékenysége (az egy munkásra eső termelés) 8,8 százalékkal volt magasabb a szocialista iparban, mint a múlt év rendkívül kedvezőtlen első negyedévében és — az idényjellegű élelmiszeripar nélkül számítva — némileg meghaladta az előző negyedévében elért termelékenységi színvonalat.

Elsősorban a termelékenység növekedésének, a végrehajtott műszaki szervezési intézkedéseknek eredményeképpen az ipar számos területén a múlt évinél valamelyest kedvezőbb alakult az önköltség. Az önköltségsökkentés terén elért eredmények azonban még nem kielégítőek.

Mezőgazdaság

1955. tavaszán a mezőgazdasági munkák a kedvezőtlen időjárás következtében a szokásosnál később indultak meg. Az őszi vetések általában jól teleltek: a tavaszi takarmánygabonaművek vetésének üteme azonban nem kielégítő.

A március 1-i álláspontnak megfelelően végrehajtott állatállomány-újítások eredményei szerint az ország állatállománya — a juhállomány kivételével — a múlt évhez képest növekedett. A sertésállomány kerekén 5,8 millió db, 30 százalékkal nagyobb, mint a múlt év márciusában volt. Az állomány nagyságában és szerkezetében a sertésállomány az egyenlő gazdálkodónál és a beegynél gazdálkodóknál, a földdel adásra nem kötelezett, földdel megrendelkező állattartóknál. A nem rendelkező állattartóknál a megnövekedett sertésállományból a tavalyinál jóval magasabb a fiatal állatok aránya.

A szarvasmarhák száma valamivel több, mint egy évvel ezelőtt, a tehénállomány azonban kismértékben csökkent.

Az 1955. első negyedévi begyűjtési tervet a vágóállatok és állati termékek közül baromfibiól és tejből túlteljesítették, vágósertésből és tojásból a terve-

zettől kevesebbet gyűjtöttek be. A negyedév folyamán több mint 15 000 új tag lépett be a termelőszövetkezetekbe. A legtöbb beléptető Szabolcs-Szatmár, Békés és Somogy megyében volt. Huszonhat új termelőszövetkezet alakult.

A negyedév folyamán a mezőgazdaság jelentős számú gépet kapott, így többek között 1100 traktort (ebből több mint 500 Univerzál-traktor), 1200 traktorekét, 300 kultivatort és 350 fűkaszálót.

A géppállomások a tél folyamán kijavították a tavaszi munkákhoz szükséges erő- és munkagépeket. A gépjavitást gyorsabb ütemben és jobb minőségben hajtották végre, mint a múlt évben, a javításra szorult cséplőgépek 79 százalékát, a kombájnok 59 százalékát, az aratógépek 73 százalékát javították ki március 31-ig.

Közlekedés

1955. első negyedévében a múlt év azonos időszakához képest mind a teher, mind a személyforgalom jelentősen emelkedett. A vasúti 14,8 százalékkal, a teherautóforgalom 6,6 száza-

lékkal szállítottak több árut, vasúton közel 3 millióval, távolsági autóbusszon pedig több mint ötmillióval utaztak többen, mint 1954. azonos időszakában.

Áruforgalom

A kiskereskedelem 1955. első negyedévében 6,2 százalékkal nagyobb forgalmat bonyolított le, mint a múlt év azonos időszakában. A kereskedelem árukészletei jelentősen megnövekedtek és a választék is bővült.

A lakosság élelmiszerellátása jobb volt a tavalyinál. A kiskereskedelem mintegy 6 százalékkal több élelmiszert adott el, mint 1954. első negyedévében. Ezen belül tejből 6 százalékkal, vajból 5 százalékkal, sajtóból 20 százalékkal, cukorból 6 százalékkal, tojásból 64 százalékkal, édesipari cikkekből mintegy 25 százalékkal többet adott el a kiskereskedelem 1955. első negyedévében, mint egy évvel ezelőtt. A liszt-, kenyér- és zsiradékellátás a negyedév folyamán zavartalan volt, nyershúsból és főként sertéshúsból az ellátás nem volt kielégítő. Több fontos élelmiszerből, elsősorban tejtermékekből, hentesárukból, édesipari cikkekből lényegesen bővült a választék.

Iparcikkekkel a kiskereskedelem 6,2 százalékkal többet forgalmazott, mint a múlt év első negyedévében. A ruházati cikkek közül gyapjúszövetből, kötött árukból, női konfekció cikkekkel mintegy 10 százalékkal több volt a forgalom, mint a múlt év azonos időszakában. Jelentősen emelkedett egyes tartós fogyasztási cikkek forgalma: Edényvárukból 40 százalékkal, kerékpárból 25 százalékkal, tűzhelyből több mint 40 százalékkal többet adtak el 1955. első negyedévében, mint 1954. azonos időszakában. Építőanyagból és szerárúkból a negyedév folyamán közel kétszer annyit adtak el, mint a múlt év azonos időszakában. Építőanyagból — bár az eladási forgalom jelentősen növekedett — nem tudták a keresletet kielégíteni.

1955. első negyedévében tovább emelkedett a piaci felhozatal. A piaci árak a megnövekedett felhozatal ellenére nem csökkentek.

Beruházások — építkezések

1955. első negyedévében — a tervnek megfelelően — beruházásokra 10,9 százalékkal kevesebbet fordítottunk, mint egy évvel ezelőtt. Az állami építőipar termelési tervét teljesítette, azonban az első negyedévi beruházási terv teljesítésénél lemaradás mutatkozik.

A negyedév folyamán több — nagyobb részben az előző évről áthúzódó — beruházást helyeztek üzembe. Megkezdte működését a Soroksári Vasöntőde, üzembehelyezték a Lenin Kohászati Üzemek középhengerrát, a Sztálin Vasmű és dóműveletigéző üzemét, az I. sz. Építőipari vállalat építőtelep üzemét stb. Megkezdődött a Borsodi Hébermű 20 MW-os II. sz. gépegyeségének és VI. számú kazánjával (Folytatás a 2. oldalon)

521. P30

A Központi Statisztikai Hivatal jelentése az 1955. évi népgazdasági terv első negyedévének teljesítéséről

(Folytatás a z 1. oldalról) ...nak, valamint a „November 7” Erőmű VII. sz. kazánjának próbaüzemeltetése. Ezenkívül a negyedév folyamán számos meglévő üzemet bővítettek, illetve korszerűsítettek. Így például jelentős összeget fordítottak a Kőbányai Sör- és Malátagyár, valamint a pécsi Pannónia Sörgyár bővítésére. Az első negyedévben

több ipari, főleg élelmiszeripari üzemet korszerű munkavédelmi és üzemegészségügyi berendezésekkel láttak el. A népgazdaság állólapjainak az 1955. első negyedévi jelentős bővülése mellett azonban több beruházás munkálatai nem folytak tervszerűen, illetve nem fejeződtek be a tervekben előírt határidőkre.

mányt 26 trolibuszsal és 39 autóbusszal bővítették. Jelentősek az eredmények kulturális téren is: A negyedév folyamán többmillió példányban jelentek meg új könyvek, illetve művek, új kultúrházak és kultúrterületek létesültek (pl. Ajkán és Barcon). Megnövekedett a színházlátogatók száma, a negyedév folyamán mintegy 30 százalékkal többen látogatták a mozikat, mint a múlt év azonos időszakában.

Szociális, kulturális eredmények

A negyedév folyamán tovább bővült a dolgozók szociális és kulturális ellátottsága. Bővült az egészségügyi hálózat: növekedett a kórházi ágyak száma, a járó betegek ellátására több rendelőintézet, szakorvosi és üzemorvosi munkakörrel fordítottak. Több új szülőotthon létesült. A bölcsődei hálózat a ne-

gyedév folyamán mintegy 600 férőhellyel bővült. 1955. első negyedévében több mint 2700 állami erőből épült lakást adtak át beköltözésre, ezenkívül állami támogatással és magánerejű több mint 2300 lakás épült.

A villamos- és a városi autóbussz-forgalom tovább emelkedett. A budapesti járműallo-

gát 1955. március 15-én a tudományok, találmányok, újítások, a termelőmunka módszerének alapvető tökéletesítése, továbbá az irodalom és művészet terén elért kiváló eredményekért 81-en részesültek Kossuth-díjjal.

Budapest, 1955. április 16.

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL

„Fontos lépés az európai béke megszilárdítására”

Moszkvában többnapos barátságos szellemben folyott tárgyalások után közös szovjet-osztrák közlemény jelent meg arról, hogy a Szovjetunió és Ausztria közötti tárgyalások eredményeként az osztrák államszerződés alapelveiben a Szovjetunió — mint már a múltban is annyiszor — újból bebizonyította, hogy mindenkinél igazabb barátja a kis népek függetlenségének és szuverenitásának.

Alapján büntetésüket a Szovjetunióban töltő osztrák hadifoglyokat és polgári személyeket.

Az osztrák közvélemény osztatlan lelkesedéssel fogadta a moszkvai tárgyalások sikerének híreit. A péntek délutáni bécsi lapok első helyen, feltűnő címekkel foglalkoztak a tárgyalások eredményével, meglepedéssel és derülttással fogadták az államszerződés közeli megkötésének lehetőségét. A jobboldali Neuer Kurier első oldala osztrák nemzeti színű szegéllyel jelent meg. A Salzburger Nachrichten tudósításának ezt a címet adta: „Keleten elhárították az akadályokat az államszerződés útjából.” A Grazban megjelenő néppárti Südoste Tagespost kiemelte a Szovjetunió gazdasági téren tett jelentős engedményeit.

A Szovjetunió nagylelkű engedményeivel megvetette az osztrák kérdés végleges megoldásának alapját. Most már valóban csak a nyugati hatalmakon a sor, akikről Európa népei, de elsősorban az osztrákok milliói most elvárják, hogy ígéreteiket végre tetteik kövessék.

Az osztrák államszerződés megkötése utat nyitna a más nemzetközi kérdésekben (például az atom- és hidrogénfegyver eltiltása, az atomenergia békés felhasználása, a leszerelés stb.) folytatandó gyümölcsöző megbeszélések és megegyezések felé. Ugyanakkor enyhülést hozna a feszült nemzetközi helyzetben is.

De a mi népünk számára ezen túlmenően is nagy jelentőségű az osztrák kérdés békés megoldása. Nem felejthetjük el, hogy 1944. március 19-én Hitler hordái Ausztria felől rontottak hazánkra, amely az Anschluss következtében a fasiszta Németország közvetlen szomszédja lett. A magyar népek is elsősorban érdeke, hogy nyugati szomszédja ne egy újabb Anchlussnak kitett, militarista agresszív tömbökben részvevő Ausztria, hanem független, szabad és szuverén osztrák állam legyen, amellyel a magyar kormány és a magyar nép kész a legmesszebbmenő kulturális és gazdasági együttműködésre.

Rabb osztrák kancellár csütörtökön este Moszkvából rádióüzenetet intézett az osztrák néphez. Üzenetében a többi között kijelentette: „Ausztria újra független lesz”. Schörf kancellár, az osztrák küldöttség másik vezetője pedig elutasítása előtt sajtótudósítóknak így nyilatkozott: „Nagyon meg vagyunk elégedve a Moszkvában elért eredményekkel. Ugy gondolom, hogy a nyugati hatalmak elfogadják a Moszkvában megvetett alapokat és a közeljövőben létrejöhét az osztrák államszerződés.”

A PRAVDA VEZÉRCIKKE

Moszkva (TASZSZ) A Pravda szombati vezércikkének címe: „Fontos lépés az európai béke megszilárdítására”.

Az osztrák kormányküldöttség moszkvai tartózkodásáról megjelent szovjet-osztrák közlemény mutatja, milyen sikereket lehet elérni az égető nemzetközi kérdések rendezésében a béke szilárdítása szolgálatában, ha mindkét fél részéről megvan a jóakarát — írja többek között a lap.

A független, demokratikus Ausztria helyreállítása nemcsak az osztrák nép érdeke. Érdeke ez minden európai népnek, amely számotvet azzal, hogy a nyugat-németországi militarizmus újjászülése nyomán, azzal kapcsolatban, hogy Európában katonai tömböket és szövetségeket követsolnak, növekszik valamennyi ország függetlenségének és biztonságának veszélye.

A Moszkvában április 12-től 15-éig az osztrák kormányküldöttség és a szovjet kormányküldöttség között folyt tárgyalások fontos eredményekre vezettek.

A tárgyalások során szilárdan megállapozták azt, hogy Ausztriával végre megköthessék az államszerződést és hogy az állam-

szervezés fontos tényező legyen az európai kontinens békéjének megszilárdításában. Mindenki előtt nyilvánvaló, hogy a moszkvai tárgyalások eredményei megmutatják a nemzetközi kérdések megoldásának reális útját.

Milyen nemzetközi helyzetet teremt Ausztria számára a Moszkvában kötött megállapodás? Nem nehéz ezt megérteni, ha egy pillantást vetünk néhány más olyan európai állam történetére, amely a nemzetközi kapcsolatok rendszerében biztosítani tudta független helyzetét. Svájc például egy egész történelmi korszak óta élvez a békés fejlődés áldásait, olyan független állam, amely nem tartozik semmiféle háborús tömbhöz és szövetséghez. Svájc megőrizte ezt a helyzetét és ez a tény nemzeti érdekeinek megfelelő békés gazdasági és politikai kapcsolatokat biztosított neki. Ausztriának ugyanolyan helyzetbe kell jutnia, mint amilyenben Svájc van. Ennek jelentőségét nehéz túlbecsülni.

Ausztria előtt most megnyíltak új szilárd nemzetközi helyzete megteremtésének távlatai. E helyzet megteremtése fontos

lépés Európa és az egész világ békéje megszilárdításának útján. Nem hagyhatja ezt figyelmen kívül néhány más európai nép, így elsősorban a német nép sem. A német nép joggal követeli, hogy a német problémát mind Németország nemzeti érdekeinek, mind pedig az összes többi európai nép biztonsága érdekeinek megfelelően oldják meg.

A Pravda befejezésül a következőket írja:

Ha a befejeződött tárgyalások egész eredményét értékeljük, feltétlenül egyet kell érteni Raab osztrák kancellár úrral abban, hogy „Moszkvában jó munka folyt, amelynek különleges jelentősége lesz a népek közti béke szempontjából”. Az első külföldi sajtóvisszhangok megmutatták, hogy a külföldi széles társadalmi körök tudatában vannak annak, milyen nagy jelentőségűek a mai nemzetközi helyzetben a Moszkvában folytatott tárgyalások. A szovjet közvélemény a maga részéről úgy véli, hogy ezeknek a tárgyalásoknak meglesz a szerepük a nemzetközi feszültség enyhítésében, az európai béke és biztonság szilárdításában.

Ünnepi filmelőadások a Lenin-évforduló alkalmából

Vlagyimir Iljics Lenin születése 85. évfordulója alkalmából a fővárosi és a vidéki filmszínházakban ünnepi filmelőadásokat rendeznek. Bemutatásra kerülnek a legszebb szovjet filmalkotások, amelyek a világ dolgozó

nagy tanítójának életével, munkásságával kapcsolatosak. A vidéki filmszínházak legközelebb május 17-től egy-egy napon felújítanak a nagy Lenin életével összefüggő filmrekeket. (MTI)

Ausztriában mély benyomást keltett a moszkvai tárgyalások eredményes befejezése

Bécs (MTI) Egész Ausztriában mély benyomást keltett a moszkvai megbeszélések eredményes

befejezése. A kormány elrendelte a középületek felloboogozását.

A moszkvai tárgyalások világviszhangja

Bécs

(TASZSZ) A pénteki osztrák lapok figyelmének középpontjában a szovjet kormány és az osztrák kormányküldöttség között lezajlott tárgyalások eredményei állnak. Az erre vonatkozó anyagok az első oldalakon olvashatók. A lapok meglepéssel nyilatkoznak a megbeszélések menetéről és eredményéről.

A Das Kleine Volksblatt vezércikkében így ír: „A moszkvai eredmények nagy örömmel töltöttek el valamennyiünket, politikai álláspontunktól függetlenül.”

A Das Kleine Volksblatt vezércikkében így ír: „Az osztrák kérdés tárgyalásai nemzetközi jelentősége óriási. A szovjet kormány kezdeményezése lehetővé tette új utak megtalálását az európai béke megőrzéséért és biztonságáért folytatott harcban.”

Párizs

Valamennyi párizsi lap behatóan foglalkozik a szovjet-osztrák tárgyalások eredményeivel. A Figaro rámutat arra, hogy a tárgyalások eredményei igazolják az optimista jóslatokat, továbbá, hogy „a Szovjetunió elvben hozzájárult a négyhatalmi tanácskozás összehívásához, amely már a legközelebbi jövőben lehetővé tenné az osztrák államszerződés aláírását.”

London

A Daily Worker pénteki számában közli, hogy a szovjet és az osztrák kormány között teljes megegyezés jött létre az osztrák államszerződés kérdésében. A tárgyalások eredményét rendkívül fontos eseménynek tekintik, amely „az európai feszültség lényeges enyhüléséhez vezet és megalapozza az újabb tárgyalásokat.”

A lap hozzáfűzi, „reméljük, hogy a három nyugati kapitalista hatalom csatlakozik ehhez a

megegyezéshez, amikor megkezdődnek velük a tárgyalások.”

New York

Az Associated Press hírügynökség tudósítója csütörtökön azt jelentette Washingtonból, hogy az amerikai külügyminisztérium nyilatkozatot tett közszé, amelyben az osztrák-szovjet tárgyalásokról addig befutott jelentések alapján megjegyzi, hogy az osztrák szerződés kérdésében elfoglalt szovjet álláspont „örvendeztető”. A külügyminisztérium annak a reményének adott kifejezést, hogy ez „rövidesen az osztrák államszerződés megkötését eredményezheti.”

Stockholm

A Dagens Nyheter „Új remény Ausztria számára” című vezércikkében annak a véleményének ad kifejezést, hogy „a következő lépés a Szovjetunió tanácskozása a nyugati hatalmakkal az osztrák államszerződés kérdésében.”

Oslo

A Morgenposten külpolitikai szemleírója írja: „Most már aligha vonható kétségbe, hogy összehívják a négyhatalmi értekezletet, amely tíz évvel a felszabadulás után visszaadja Ausztriának szuverenitását és megszabadítja az országot a megszálló csapatoktól. Kevésbé valószínű, hogy a nyugati hatalmak megtagadják annak az elismerését, amelyet maga az osztrák nép ohajt.”

Brüsszel

A La Cité jelentésének a következő címet adta: „Enyhülni kezd a nemzetközi feszültség, a Nyugat számára elfogadható megegyezés jött létre Raab és Molotov között. A Szovjetunió jóindulatúan kezeli az osztrák kérdéssel foglalkozó négyhatalmi tanácskozás gondolatát.”

A Drapeau Rouge azt írja, hogy „az osztrák államszerződés aláírása a Szovjetunió állhatatos erőfeszítése révén vált lehetővé és most csupán a nyugati hatalmaktól függ.”

Ausztriában megkezdődött az osztrák-szovjet barátság hónapja

Bécs (TASZSZ) Ausztriában megkezdődött az osztrák-szovjet barátság hónapja, amelyet abból az alkalomból rendeznek meg,

hogy a szovjet hadsereg tíz évvel ezelőtt szabadította fel Ausztriát a hitlerista megszállás alól. A barátság hónap május 20-ig tart.

Változások a Német Demokratikus Köztársaság kormányában

Berlin (MTI) A Német Demokratikus Köztársaság miniszterelnöke Heinrich Rau miniszterelnökhelyettes felmentette a gépipari minisztérium vezetésétől az eddigi gépipari minisztériumot a minisztertanács elnökségének határozata értelmében két minisztériumra szervezték át. A nehézipari minisztérium vezetésével Erich Apel eddigi gépipari miniszterhelyettes, az általános gépipa-

ri minisztérium vezetésével pedig Helmut Wunderlich eddigi gépipari államtitkárt bízták meg.

APRILIS 20-TÓL a XIV. számú körzeti orvos dr. Törös Béla délelőtt fél 8-tól 10-ig és délután fél 3-tól fél 5-ig, a XII. számú körzeti orvos dr. Ferenczi Jolán délelőtt 10-től 12 óráig és délután 5-től 7 óráig a Bathányi utca 2. szám alatt, a XXVI. számú körzeti orvos dr. Debreczeni Endre a Deák Ferenc utca 8. szám alatt délelőtt fél 8-tól 10 óráig és délután fél 3-tól fél 5 óráig rendel.

1955
Szo
nács
tott.
verse
megy
dolgo
14 446
tek a
A
nyi
verse
zó p
3545-
lána
A le
köz
Az
tekin
tervé
te. A
száza
püsp
madr
száza
A
dusza
jeszté
Danc
zsidó
160,4
sodikk
Hajd
A
az ac
közsz
isme
előny
gozó
gyal
tés
Reg
Ujir
A
sítés
halas
szón
rásba
iem,
sága
és
egym
is h
a m
seget
ba is
gyéb
és h
A
közsz
nyit
mar
nács
hanc
les
nyek
telje
A s
első
A
nyél
az é
suth
term
igen
első
köte
nek
hez
90,47
Után
Kon
terv
tette
A
zésé
ladá
kori
nak
A r
A
telje
mine
min
ügy
rend

Harcban május 1 méltó megünnepléséért

A megyében 14 446 dolgozó paraszt teljesítette vállalását

Szombaton délelőtt a megyei tanács versenybizottsága ülést tartott. Értékelték a felszabadulási verseny eddigi eredményeit. A megye területén összesen 17 874 dolgozó paraszt tett vállalást és 14 446-an becsülettel eleget is tettek adott szavuknak.

A járások közül a püspökladányi járásban volt legélénkebb a versenymozgalom. Itt 3841 dolgozó paraszt tett vállalást és 3345-en eleget is tettek a vállalásnak.

A legjobb adófizető község Dancsháza

Az adóbevételi terv teljesítését tekintve, a megye első negyedévi tervét 103,27 százalékkal teljesítette. A debreceni járás az első, 121,5 százalékos teljesítéssel, második a püspökladányi járás 102,95, harmadik a nagylétei járás 100,95 százalékos teljesítéssel.

A legjobb adófizető város Hajdúszoboszló, 113,18 százalékos teljesítéssel. A községek közül Dancsháza az első, mert az adófizetést az első negyedévben 160,40 százalékkal teljesítette. Második község Darvas, harmadik Hajdúsámson.

A debreceni járás első helyét az adófizetés teljesítésében annak köszönheti, hogy 30 falugyűlésen ismertették a pontos adófizetés előnyeit és több mint 38 000 dolgozó paraszttal személyesen tárgyalták meg a hátralékos adófizetés módját.

Begyűjtésben élen jár Újiráz

A megyében a begyűjtés teljesítésében a püspökladányi járás halad az élen, amit jórésben köszönhet annak, hogy ebben a járásban egészséges a versenyszellem, megvan a verseny nyilvánossága. A járás két községe, Kaba és Földes párosversenyben áll egymással, ez a nemes vetélkedés is hozzájárult ahhoz, hogy Földes a megye harmadik legjobb községe a begyűjtésben és hogy Kaba is jól teljesít.

A községek versenyében a megyében első Újiráz, második Bedő és harmadik Földes.

A begyűjtésben példamutató községek jó eredménye azt bizonyítja, hogy ahol nem papiroson maradt a verseny, ahol nem a tanúcsú apparátus versenyez csak hanem a dolgozó parasztság széles tömege, ott jók az eredmények, az állampolgári kötelesség teljesítésében.

A sárrétudvari Kossuth első a beadásban

A termelőszövetkezetek versenyében a püspökladányi járásban az éle került a sárrétudvari Kossuth Termelőszövetkezet. Ennek a termelőszövetkezetnek a tagsága igen helyesen állapította meg: első kötelesség az állam iránti kötelesség. Így is cselekedett. Ennek köszönhető, hogy az évi tervhez viszonyítva, begyűjtésüknek 90,47 százalékát már teljesítették. Utána következnek a földesi II. Kongresszus, ahol az éves beadási terv 75 százalékának már eleget tettek.

A mezőgazdasági munkák végzésében is jól dolgozik a püspökladányi járás. Elen járnak a kulturális négyzetes vetési munkáinak megszervezésében.

A rangsor

A versenybizottság a járások teljesítésénél, figyelembe véve mind az adófizetést, begyűjtést, mind a mezőgazdasági munkát úgy találta, hogy a járások sorrendje a következőképpen alakul:

a püspökladányi, a derecskei, nagylétei, debreceni, biharkeresztesi, polgári és a berettyóújfalui járás.

A városok sorrendje: Hajdúnánás, Hajdúszoboszló, Hajdúböszörmény.

A legjobb három község: Bagamér, Kaba, Hajdúszovát. A gépállomások élenjárói, a derecskei, nádudvari és az egyeki.

Tsz-ek versenye

A megye termelőszövetkezeteinél mindent összevéve, a tíz legjobb szövetkezet a következő: a nánási Haladás, álmosdi Tánács, egyeki Petőfi, görbeházi Ságvári, nagyrábéi Petőfi, bakonszegi Újvilág, kabai Tolbuchin, hajdúdo-

rogi Rákosi, újirazi Lenin, szoboszlói Dózsa.

Az állami gazdaságok közül a legjobbak: Ohati Törzsszövetkezet, Állami Gazdaság, Borsói Állami Gazdaság és az Ebesi Állami Gazdaság.

A megyei tanács versenybizottságának javaslatai alapján, rövidesen elkészül a végleges döntés arról, hogy eredményeik alapján kik kapják a felszabadulási versenyben a megyei pártbizottság serlegeit, zászlóit és okleveleit.

A verseny azonban szélesül, hogy még gazdagabb eredményekkel ünnepelhesük a nemzetközi munkásosztály nagy ünnepét, május elsejét.

99,9 százalékan elsősztályú árut gyártott a Kefegvár

Hazánk felszabadulásának tizedik évfordulójára indult munkaverseny végeredményeit a napokban értékelték ki a Kefegváriban. A dolgozók kimagasló eredményeket értek el: a gyár első negyedévi teljes termelési tervét 12,7, exporttervét pedig 11,3 százalékkal teljesítették túl. A versenyszakaszi ideje alatt a munka termelékenysége a tervezetthez viszonyítva 2,4 százalékkal nőtt. A dolgozók különösen nagy

gondot fordítottak a gyártmányok minőségének állandó javítására. A gyártástechnológiai folyamatok pontos betartásával, gondos, figyelmes munkával sikerült elérniük azt, hogy az első negyedév folyamán 99,9 százalékan első osztályú árut gyártottak. Jó munkájukat dicséri az is, hogy az elmúlt három hónap alatt egyetlen reklamációt sem kaptak — sem külső, sem belföldi — gyártmányaik minősége miatt.

A gázszolgáltatás megjavításáért

Mostanában lényegesen kevesebb a panasz a gázszolgáltatásra, mint egy-két évvel ezelőtt. A Gázművek dolgozói azon igyekeznek, hogy nap mint nap javítsák a gázellátást, biztosítsák folyamatoságát, tökéletesítsék minőségét. Igyekeztek egyik bizonyítéka, hogy 121,8 százalékkal teljesítették a Gázművek első negyedévi tervüket.

A második negyedév során újabb, az előzőknél még jobb eredményt akarnak elérni. Megfogadták, hogy május 1. tiszteletére áprilisi havi gáz- és koksztermelési tervüket 2 százalékkal túlteljesítik.

A gázszolgáltatás folyamatosságának biztosítása érdekében megkezdik Debrecen összes gázvezeté-

keinek tisztítását. Hatalmas munka lesz ez, előzetes számítások szerint közel 7 évig tart el. A vezeték tisztítási terv szerint ott kezdik meg a munkát először, amelyek körzetből a legtöbb panasz érkezett.

A gáz minőségének javítására néhány héten belül üzembe helyezik a két modern kéntelenítő Bischoff-tornyot. Ilyen kéntelenítő berendezés eddig csak az Óbudai Gázgyárban volt. A Bischoff-tornyok üzemeltetése sokkal több szennyező anyagot von ki a gázból, mint az eddigi használt egyéb tisztító berendezés.

Tervebe vették a gázvezeték bővítését is: a Nyil utcán és a Homok utcán építenek rövidesen új gázvezetékét.

A megye felkészült a tengeri négyzetes vetésre

Az elkövetkező napok legfontosabb feladata a mezőgazdaság dolgozóinak számára a tengeri vetés. A jól előkészített magágyban gondos munkával, minél gyorsabban földbe kell tenni a tengerit. Ez a legfontosabb takarmánynövényünk. A dolgozó népek szükségére van húsrá, zsír, tojásra. Hogy ezekből az élelmiszerekből minél nagyobb mennyiség kerüljön a dolgozók asztalára, ahhoz elengedhetel-

nül szükséges, hogy fokozódjon a tengeritermés hozama. A termelés fokozásának két nagyon fontos módszere van, az egyik a tengeri négyzetes vetése, a másik a heterózis vetőmag használata.

Hajdú-Bihar felkészült mind a két módszernek az alkalmazására.

A megye területén mintegy 40 négyzetbe vető gép van. Ez bizony kevés. Hogy gyorsabban menjen a négyzetbe vetés, a gépállomásokon több újító segít új módszerek alkalmazásával. A Biharkeresztesi Gépállomáson Papp Ferenc szerelő kétágú tengeri ültetőt szerkesztett. Hasonlóan működik ez a tengeri ültető puskához, de gyorsabban lehet vele dolgozni. A pontos beállítás- zövetkezésben a legfontosabb feladatot, a to- és sorvátozás elérését nélkülözhetetlen eredményezi az alkalmazása.

A bedői Uttörő és a nagykereszi Bocskai termelőszövetkezetek földjén már ezzel az új tengeri ültetővel vetik négyzetesen a tengerit.

A Derecskei Gépállomás műhelyében nagy a sürgés-forgás. Készülnek a négyzetes vetésre. Az a feladat, hogy mintegy 700 holdon tegyék lehetővé a tengeri löbbszóri gépi kapálását a négyzetes vetéssel. Itt is hiányzik a négyzetbe vető gép. A szaktudás, az ügy iránti lelkesedés azonban segít. Barta Károly elvtárs, a megyei Gépállomási Igazgatóság vezetőjének ötlete alapján Kondor Lajos, a gépállomás igazgatója elkészítette a tervét annak a forgó keréknek, melynek segítségével pontosan 70—70 centi távolságra jelölik meg a tengerivetés helyét.

Pontosan működik ez a négyzetbe vetést jelölő kerék. A gépre szerelve egyszerre 6 soron tudják jelölni a 70—70 centiméteres ültető helyeket. Az emberi leleményesség így segíti a mezőgazdaság dolgozóit a több terméshez.

Hajdú-Bihar felkészült a tengeri négyzetbe vetésre, s most csak az a feladat, hogy amit elhatároztak, azt mindenütt végre is hajtsák. Győzzék meg az itt-ott még akadékoskodókat, hogy ha több munkát is jelent a négyzetbe vetés, de a bővebb terméssel, az ápolás biztosításával gazdagon megtérül a munka. Sok-sok munkáskez szabadul fel. Nem kell majd a tengeri földeken annyit dolgozni, jut idő a lucerna kaszálására, szántására, kazalzására. Ez a második nagy nyereség, mert több lesz a szalastakarmány, több lesz a tej, a hús.

REGYZETEK

az ország egyik legrégebbi üzeméről

Hat esztendő múlva, 1961-ben ünnepli a Debreceni Alföldi Nyomda működésének 400. évfordulóját. Legutóbb 44 évvel ezelőtt volt ilyen természetű jubileári ünnepség — akkor adták ki, és azóta egy ragyogó kiállítású könyv hirdeti az országos hírre szert tett nyomda több évszázados történetét.

A Böszörményi-úti üzem igazgatói irodájában egy díszes kivitelű tokban elzárva őrzik ezt az értékes művet, amelynek lapjairól az élő történelem szól a mához — sok hősies, küzdelmes évtizedről. Még a nyomda munkásai, vezetői közül is bizonyára kevesen tudják, hogy az ország egyik legrégebbi üzemében dolgoznak. Ha nem is a mai helyén létesült 1561-ben, a mai helyén reformátor, Huszár Gál nyomdája (hanem a mai városi tanácsháza adóhivatala alatti pincében állította fel üzemét Huszár Gál), mégis nyugodtan elmondhatjuk, hogy az ország egyetlen nyomdája sem dicsekedhet olyan hírrel, múlttal, mint az Alföldi Nyomda. A régi íráskor tanúsítják, hogy a régi magyar könyvnyomtatás történetében Debrecen városáé a legfényesebb szereplés. Huszár Gál nyomdájából néhány év alatt öt magyar nyelvű nyomtatvány került ki, még nagyszorúbb adat azonban a következő: Debrecenben 1561-től 1711-ig terjedő időszakban — 110 latin nyelvű munka mellett — 282 magyar nyelvű könyvet nyomtatott magyar nyelvű részre van tak — így komoly része van Debrecennek abban, hogy a magyar nyelv, a magyar kultúra — és a magyar szó egyre jobban elterjedt az országban. A könyvek kiállításáról is csak a könyvek kiállításáról is csak a dícséret hangján emlékszik a krónika — a debreceni könyvnyomtatásnak és könyvkötészetnek oly nagy híre volt, hogy megálta helyét a legjava

németekkel szemben is. Büszkeség töltheti el az Alföldi Nyomda nyomdászait, könyvkötőit, hogy ilyen fényes múltat viszsza tekintő üzemben dolgoznak.

Harminckét esztendeje költözött ki a nyomda mai helyére, a Böszörményi útra. Azóta több száz hosszú vonatszerelvényt is megtöltött könyv, füzet, nyomtatvány elkészítése öregbíti a debreceni nyomdászat hírnevét. Különösen álltak helyt kiválóan. Háromszor érdemelték ki — munkájuk révén — az él-üzem címet — ez volt a kor-mányzat válasza a szép kiállítású könyvekre, nyomtatványokra, iskolai tankönyvekre.

Az Alföldi Nyomda dolgozói most az idei könyvhétre készülnek. Több új mű kerül ki a debreceni üzeméből.

Feljegyeztünk néhányat, mivel lelik meg a könyvpiacot.

Déry Tibor válogatott novellás kötete „A ló meg az öregasszony” tízezer példányban készült. Rideg Sándor „A túrkörszívű huszár” című művéből már a második kiadást nyomják. „Emberavatás” címen tizenhét új magyar író novelláskötete jelenik meg. Debreceni szerző könyve is nyomás alatt van — Kiss Tamás „Hajnal hasad” című műve Csokonai Vitéz Mihály ifjúkori életéről szól.

A Déry-könyvből két-ezer példányt Románia egyik könyvkiadója rendelt meg — ezt különös gondnal, figyelemmel készítik a nyomda dolgozói. Ugyanakkor több külföldi országba is elkerülnek az Alföldi Nyomdában készült könyvek, sőt a Magyar Kereskedelmi Kamara a nyugati államokba kikerülő prospektusok

nagy részét — több szín nyomással — a debreceni üzemben készítették. Iztévesek, szépek ezek a könyvek, nyomtatványok, élvezet kézbe venni. Dicsérjük ezért a készítőket: Szabó István, id. Márta Zoltán, a Debreceni Népi Együttesből is ismert Simon István gép-szerelőket, Kalmár Gyula, Szegedi György, Székely József, Burai János keziszedőket, Krizsó Tibor, Malra Károly, Molnár Ferenc gépmestereket, Kulcsár Gáborné, Kacsóh Margit, Kulcsár Ilona berakónőket, a könyvkötészet és a többi üzemrész dolgozóit, és elsősorban a vezetőket: Patai István igazgatót, Kovács Mihály, Székely János, Szendrői Ferenc műszaki vezetőket, kiknek összefogása jelenti a mindennapi becsületes munkát, a kemény helytállást.

Ha külföldre sok-sok könyv, nyomtatvány kerül el az Alföldi Nyomdából, elmondhatjuk, hogy az utóbbi időben igen sok gép, alkatrész érkezett válaszul a Böszörményi úti üzembe — különböző külföldi cégektől. Leningrádból Linotype és Monotype szedő-és öntőgépekhez matricákat kapott a nyomda, Prágából Linotype-ék jött, az egyik nagy berlini nyomdagépgyárból automata vágógép érkezését várják a napokban. Mint érdekességet említették kintjártunkkor, hogy Londonból Monotype öntőformákat kapott az Alföldi Nyomda, 1939 tavaszától most erőszakkal Angliából Magyarországra a Monotype gépekhez új alkatrészt. Nagy szükség volt már rá, hogy még szebb, hibátlanabb kivitelben készüljenek az új könyvek, nyomtatványok az Alföldi Nyomdában.

Híradás a Tisza túlsó partjáról

Már többször szótartotték barátain, ismerőseim, hogy sokat írok a Tisza tájáról. Nem igazolom, de mégis hadd elevenítem fel ezt a régi mondatot: „Ki a Tisza vizét issza...”. Én is most itt barangolok újra, valamint okkal, móddal mindig sikerül lábbal fordulni erre.

A polgári nagyhídon robottam gépkocsival, s a hídról gyönyörű látvány tárult előlem. Balra felé hatalmas, nagy kiterjedésű építkezés körvonalai rajzódnak ki magasra nyúlva. Vörös és nemzeti színű zászlósan nagy vasalkotmányok állnak. Az új típusú építkezés járuléka ezek a „bikák”. Azért kapták ezt a nevet, mert képesek 80 tonna vasbeton oszlopokat is talpra állítani. Inotán, Szatmárnémetiben látam ilyen méretű alkotmányokat.

De hát először a faluba igyekeztem. Tiszapalkonya szinte rákönyökölt az öreg Tiszára. A széles házakat néha talán meg is locsolják a fel-felcsapó hullámok. Kedves, takaros kis tiszaparti falucska Palkonya.

S ahogy itt ácsorogtam, eszembe jutott, hogy már én jártam itt valaha. És ez az emlék maradt meg bennem. Ez a kis Palkonya arról volt híres, nevezetesen — mármint nekem —, hogy fiatal inas koromban én építettem be ide szikfű műszáritót egy öreg istálló épületéhez. Ez is volt sokáig egyetlen üzeme ennek a falunak, ahol 2–3 ember dolgozott főleg a szikfű szezonban. Akkor még rádió sem volt a faluban, varrógép is csak három. Ahogy így meláztam, tépdestem magamból emlékeim, közben összetalálkoztam egy napsütötte, száraz, szélesarcú bőrködmönös középkorú parasztemberrel. Megszólítottam, régi szép szokásom szerint, hogy beszélgethessek valakivel.

— Erőt, egészséget! — köszöntem nagy hangon.

— Mint közönségesen!...: Mit járban tetszik erre járni? — válaszolt. Kezetfogtuk és én egyszerűen „az elnököt” kerestem.

— Hát akkor meg jó. Én is az vagyok — mondotta.

— Tanácselnök elvtárs? Nagyon örülök...!

— Nem, nem az vagyok! Én a Szóke Tisza TSZCS elnöke vagyok. Molnár József a nevem,

I. meg hát én tanács vb tag is vagyok.

Na, gondoltam, most már akkor helyben is vagyunk, nem erőltettem tovább, hogy én a tanácselnökre gondoltam, s elkezdünk beszélgetni. Ugy akaratlanul is mindjárt a tárgyra térünk. Az ember persze, ha nem tudja pontosan, mit is akar mondani, akkor úgy is teszi fel a kérdést: Mi újság a faluban? Hogy vannak erre az emberek?

— Hej, elvtárs, nagy munkálkodás folyik itt. Látta ott, a Kisfaludi tanya mellett. — Molnár elvtárs rögtön tudta a pontos választ. S úgy tettem, mintha én még nem hallottam volna erről az építkezésről és így mondtam: —Hát aztán mi épül itten?

Molnár József nekidurálja magát, lábait pihenjbe vágta, feljebb tolt a fején a báránnyór sapkát — mert hogy szügyen ide, szügyen oda, de hegyes ez az áprilisi szél — és magyarázni kezdett.

— Nagy dolog épül itt, elvtárs. Az ország legnagyobb villanygyára.

— Villanygyár?

— Az.

— Hát nem erőmű?

— Hát nem mindegy az?

Én ezt már nem akartam vitatni, Molnár József pedig beszélt tovább, de nagy büszkeséggel sugárzott erről az emberről. Legelőször úgy lelkésedtem, beszélt, mutogatott, mintha az ő udvarán épülne. S aztán tovább beszélt, beszélt folyvást, elmondta lejtjét, voltját, hogy indult, mint indult el az első gödörásás, s hogyan jutott el ideig a munka, s hogy az építkezésnek széle-hossza több kilométert tesz ki. Hát persze, csak úgy mondta el, ahogy ő ezt kívülről látta, hiszen mint a Szóke Tisza TSZCS elnöke, nem volt arra ideje, hogy itt dolgozhasson.

— Tetszik tudni, elvtárs, mindig több, mindig több ember kezdett mozogni. Majdnem minden nap született egy-egy épület. Téglák, vasak, faanyagok érkeztek, rettenetes mennyiségben — s terjegetett Molnár elvtárs széles, nagy tenyerével. Éppen úgy mutogatott, mintha az építkezés kellős közepén álltunk volna. Pedig bent a falu közepén voltunk. S hosszas beszélge-

tés után felcsillantak azok a boldogságot jelentő pillantások, s kacagott a szeme ennek az embernek, kifejezte máris az örömt, az egész falu igenlését, s egyben az egész dolgozó nép válasza is volt: Igenis, ez a mi földünk, itt már mi magunknak építünk. S véges vége van már a földig való setétségnek.

Szinte még csak most kezdődik ez a hatalmas építkezés, s a kis tiszaparti falucska máris ki-zökken a több évszázados egyhangúságból. Két-három év alatt egy egész évszázadot lépett előre hangulatában, körülményeiben a lakosság. A múlt évben az Alkotmány ünnepén kigyuladt a villanyfény a sötét utcákon. S csaknem minden házban szól a rádió, ha alkármilyen picit is az. Vasúttja van most már Palkonyának. Vasútja! Rövidesen megindult a személyforgalom is. Ahol nem olyan régen azt sem tudták, hogy mi az autó, most óránkénti autóbuszjárattal könnyíti a falu ügyes-bajos dolgában járókat-kelőket.

Molnár Józseffel még sokáig hosszasan beszélgettünk, elkísért az építkezésig, s útközben elmondta azt is, hogy a palkonyaiak hálásak a pártnak, a kormánynak ezért a nagy-nagy építkezésért. Ami tőlük telik, azt meg is teszik. Évek óta a falu nem tartozik adóhátralékkal. A beadást mindig túlteljesítik és most is százhusz ember dolgozik az építkezésen. Van pénzük a falusiagnak. Köztük nem egy olyan van már, aki itt lett sztahanovista, vagy kiváló munkás. Sőt sok fiatal fiú és leány szakmunkássá lépett előre.

Máris itt vagyok belül az építkezés sorompóján és olyan érzéseim támadtak, mint amikor Inotán és Szatmárnémetiben jártam. Mondtam magamban: Itt is legyökerezett a szocializmus, s olyan mélyre ereszt gyökerét, hogy ezt semmilyen erő többé meg nem döntheti. Itt épül az ország legnagyobb hőerőműve, és szeretnék erről is majd hírt adni, hogy hadd tudjanak többet róla erre mifelénk is.

(Folytatjuk)

FABIÁN SÁNDOR

Petrovszkij professzor a tiszántúli sebészek ünnepi ülésén

A debreceni orvosképzés negyvenéves jubileuma alkalmából szombaton ünnepségeket tartottak Debrecenben. A nap kiemelkedő eseménye az Orvosegészségügyi Szakszervezet tiszántúli sebész szakosztályának ünnepi tudományos ülése volt. Ezen megjelent a magyar–szovjet orvosnapok alkalmából hazánkban tartózkodó B. V. Petrovszkij professzor, az orvostudományok doktora, a Szovjetunió egészségügyi minisztériuma IV. számú igazgatóságának főbőszé, a Szovjetunió orvostudományi akadémiajának levelező tagja. Ott volt Dreazler Miklós egészségügyi miniszterhelyettes is.

A debreceni orvosok személyes, kedves ismerősét, Petrovszkij professzort Ladányi Józsa professzor, az orvostudományok kandidátusa, a Debreceni Orvostudományi Egyetem II. számú Sebészeti Klinikájának igazgatója és Herczeg László egyetemi tanársegéd üdvözölte. A tudományos ülésen Petrovszkij professzor az érsebészet mai prob-

leméről tartott értékes előadást, amelyet nagy figyelemmel hallgattak a tiszántúli sebészek. A szakosztály ünnepi ülésén ezenkívül hét tudományos előadás hangzott el.

Délután ünnepélyes keretek között avatták fel Kenézy Gyulának, a Debreceni Orvostudományi Egyetem egyik úttörő professzorának díszsír helyét a debreceni Köztemetőben. Ugyancsak délután rendezték meg a tiszántúli szülész-nőgyógyász szakosztály „Kenézy Gyula” tudományos emlékülését, amelyen dr. Árvay Sándor, a Debreceni Orvostudományi Egyetem dékánja mondott emlékbeszédet. Szombaton tartották meg a Debreceni Orvostudományi Egyetem tudományos diákkörének ülését, amelyen több mint húsz hallgató előadására került sor. A szombati ünnepségeket egyetemi bál zárta be, amelyet ünnepélyes külsőségek között a Kossuth Lajos Tudományegyetem díszudvarán rendeztek meg.

Határozat az 1954-1955. évi fűtési idény befejezéséről

A Minisztertanács határozata értelmében az 1954–1955. évi fűtési idény 1955. április 15-én befejeződött.

Közhízaak, rendelőintézetek, óvodák, csecsemőotthonok, vagy ezekkel egyenlő elbírálás alá tartozó intézmények, iskolák, egyetemek, napközi otthonok, valamint az Állami Balettintézet, az Állami Operaház és az Operaház Erkel Színház helyisé-

geiben, hivatalokban, üzemekben, illetve központi fűtéses lakóházakban 1955. április 15-e után — a külső hőmérsékletől függetlenül — fűteni lehet akkor, ha a helyiségek belső hőmérséklete 18 Celsius fok alatt van.

1955. május 1 után — a fentiekől függetlenül — a fűtést a felsorolt szerveknél is meg kell szüntetni. (MTI)

A hajdúnánási Haladás TSZ hétfőn megkezdi a cukorrépa sarabolását

Példamutatóan dolgozik a hajdúnánási Haladás Termelőszövetkezet. Korán vetett cukorrépa olyan szépen sorol, hogy hétfőn már sor kerül a sarabolására.

HAYDN-EST

A MAV Filharmonikus Zenekar „Klasszikus kamarazene remekművei” című bérletsorozatának 3. előadása — Haydn-est — 18-án, hétfőn este 8 órai kezdettel tartja a Si-

monffy utca 1/c. II. emeleti helyiségében. Az est műsorán vonósnégyes, fúvósötös, két ária, az „Évszakok” című oratóriumból és a „Búcsú szimfónia” szerepel.

séges proletár fegyelem megvalósulását. Ezt Lenin a párt soraik egységének feltételeként emeltette és tanította.

Számtalan művében arra hívta fel a figyelmet Lenin, hogy a párton belül nem tűrhet meg a párt politikai irányvonalától akár jobbra, akár balra való elhajlás és nem tűrhet meg a párton belül a párt politikai irányvonalától eltérő csoportosulást.

Lenin azt tanította, hogy a párt nem gyengül, hanem erősödik azért, ha a pártnak olyan tagjai, akik külön csoportokat, frakciókat szerveznek, a párt a maga sorából kitárja. Lenin mindig óvta a munkásosztályt a formális párttagságtól. A párttagságról mindig azt vallotta, hogy az csak a legnagyobb harc árán jöhet létre. A párt egysége az opportunizmus elleni harcban szilárdulhat meg.

A lenini pártépítési elv egyik igen fontos része az a kérdés, hogy milyen legyen a pártnak, mint a munkásosztály élcsapata: a munkásosztály többi szervezeteihez (szakszervezetek, kulturális, szövetkezeti és más tömegszervezetekhez) való viszonya.

Lenin a pártot a proletárok osztályegyesülése legmagasabb formájának tartotta, és arra tanította, hogy küzdeni kell az olyan nézetek ellen, mely a pártot kívüli szervezetek politikai men-

nek, hogy e szervezetek egyirányban tevékenykedhessenek, egyedüli biztosítóka a párt vezetésének állandó és folyamatos biztosítása. E vezetésnek a pártbiztosítást. E vezetésnek a pártbiztosítást. E vezetésnek a pártbiztosítást.

Lenin számtalan művében felhívta a figyelmet arra is, hogy a párt csak akkor tud valóban a munkásosztály élcsapataiá váltni, a dolgozó tömegek igaz vezetőjévé lenni, ha a párt soha egy pillanatra sem szakad el a millió tömegtől, ha a párt a legszorosabb kapcsolatot tartja a tömegekkel. Ha a párt ezt a követelményt megtagadja, ha a párt a gyakorlatban kívül hagyná, ha a párt pontja és állandóan nem ápolná a kapcsolatát a széles dolgozó tömegekkel, a párt megszűnének a munkásosztály élcsapata lenni, tehát megszűnének párt lenni. A pártnak ezért erősíteni kell a tömegekhez fűződő kapcsolatát. Folyamatosan gondoskodni kell arról, hogy a tömegek bizalmat erősödjen, és a bizalom kölcsönös legyen. Csak így tudja a párt a tömegeket győzelmesen elvezetni a szocializmushoz.

Lenin nemcsak elvileg dolgozta ki az új típusú pártokról szóló tanításokat, a párt ideológiai és szervezeti alapját, hanem gyakorlati lépéseket is tett ilyen korlati lépésekre. A Szovjetunió Kommunista Pártja több mint fél évszázados dicsőséges története, és példája nyomán szerte a világon létrejött kommunista pártok gyakorlati tevé-

kenysége élő bizonyítékai a lenini pártépítési elvek örök érvényességének.

Több mint fél évszázad telt el az OSZDMP II. kongresszus óta, amely sorsdöntő jelentőségű volt az új típusú marxista pártért vívott harc folyamán. E kongresszus történelmi jelentősége mindenképpen abban van, hogy a lenini pártépítési elveknek megfelelő igazi marxista pártot teremtett meg Oroszországban. Ez a párt Marx és Engels halála óta először fogadott el a nemzetközi munkásmozgalomban forradalmi harci programot, amelynek fő célkitűzése a proletárdiktatúra kivívása volt.

A Lenin által szervezett új típusú munkáspárt elveiben és alapjaiban merőben másnak bizonyult, mint a nyugati szocializmus pártok voltak. A Bolsevik Párt nem a parlamenti frakció függvénye, nem szakszervezeti bürokraták eszköze, hanem keményen szervezett, egységes, centralizáltan vezetett harcoss forradalmi párt lett. Olyan párt, amely nem a parlamenti kombinációkhoz szoktatott tagjait, hanem volt bátorasága és képessége ahhoz, hogy sikeresen vezesse a proletariátust a hatalomért vívott harcban. A párt Lenin vezetésével ezer akadályon át kemény harcokban vezette a munkásosztályt, megteremtve a munkások és parasztszövetségeket, kivívta a győzelmet a Nagy Októberi Szocialista Forradalomban, és Lenin halála után. Lenin

tanítványa és művének folytatója, Szatmárnémetiben felépült a szocializmus és ma sikeresen építik a kommunizmust a Szovjetunióban.

Pártunk, a Magyar Dolgozók Pártja a lenini szervezeti elvek alapján épült fel, mint arra Rákosi elvtárs az SZKP fennállásának ötvenedik évében a kőműves-munkások tüntetésén mondta: „A pártunk közel négy évtizedes működése élő bizonyítékul szolgál arra, hogy a pártunk nemcsak képes a vezetésre, hanem becsülettel eleget is tett és tesz ennek.”

A jobboldali elhajlók, akik elvitták és semmibe vették népünk évtizedes áldozatos munkájának eredményeit, lebecsülték a párt vezető szerepét, tagadták a pártvezetés jogosságát a Hazafias Népfronton belül, sőt a pártvezetést a népfronttal akarták helyettesíteni. E nézeteket széttöri a KV határozata, fontos feladatként jelölte meg a népi demokrácia rendszerében a munkásosztály forradalmi pártjának irányító, vezető szerepét feltétlenül biztosítani. Ennek biztosítása nélkül nincs népi demokrácia.

A Központi Vezetőség határozata a lenini pártépítési elvre hivatkozva állapítja meg: „A párt a munkásosztály legmagasabb (Folytatás a 6. oldalon)

helyt sikerült egyeseknek ezen lazítani, legott hibák jelentkeztek.

A Központi Vezetőség március 2–4-i ülése, amikor a párt soraiban jelentkező jobboldali elhajlásról lerántotta a leplet, egyben a lenini pártépítési elvektől való opportunista elhajlást is leleplezte. Lenin és Szatmárnémeti példái tanítják, hogy a proletariátus diktatúrája csak úgy szilárdulhat meg, ha az élet minden területén feltétlenül érvényesül a párt vezető szerepe. Pártunk közel négy évtizedes működése élő bizonyítékul szolgál arra, hogy a pártunk nemcsak képes a vezetésre, hanem becsülettel eleget is tett és tesz ennek.

A jobboldali elhajlók, akik elvitták és semmibe vették népünk évtizedes áldozatos munkájának eredményeit, lebecsülték a párt vezető szerepét, tagadták a pártvezetés jogosságát a Hazafias Népfronton belül, sőt a pártvezetést a népfronttal akarták helyettesíteni.

E nézeteket széttöri a KV határozata, fontos feladatként jelölte meg a népi demokrácia rendszerében a munkásosztály forradalmi pártjának irányító, vezető szerepét feltétlenül biztosítani. Ennek biztosítása nélkül nincs népi demokrácia.

A Központi Vezetőség határozata a lenini pártépítési elvre hivatkozva állapítja meg: „A párt a munkásosztály legmagasabb (Folytatás a 6. oldalon)

SÁLMÁN BÉLA

Képek az ezer tő országából

III.

Finnország lakosságának mintegy 10 százaléka svéd. Svédnek főképpen a városokban, a nyugati tengerparton és az Ahvenanmaa (Aland) szigetek lakosai. Helsinki lakosságának mintegy 15 százaléka svéd. A finnek úgy oldották meg a nemzetiségi kérdést, hogy teljes egyenjogúságot biztosítottak a svéd nyelvnek. A finn államnely két: finn és svéd. A pénzeket, bélyegeket kétfős nyelv szerepel. Minden hivatalban lehet svédül is beszélni, Helsinkiben minden utcán, minden felirat, minden cégtable két nyelvű. Hogy a második államnely tudása ne csak frott malaszt legyen, a svéd nyelvű iskolák mellett minden finn iskolában az első idegen nyelv a svéd, és csak emellett tanulnak más idegen nyelvet, angol, németet, orosz vagy franciát.

Minden olyan helységben, ahol a svéd arányszám eléri az országos átlagot, kértős a hivatalos nyelv és kétfős a kifizetések. Csak ott egynyelvű a kifizetés, ahol az 5 százalékot sem éri el. De ugyanez vonatkozik fordítva is. Ahol a finnek száma nem éri el az 5 százalékot (mint Ahvenanmaaban), ott Finnországban csak svéd nyelvű feliratok vannak és csak

svéd a közigazgatás nyelve. A svéd kisebbségnek így nincs és nem is lehet sérelme. Talán ebből is magyarázható, hogy 17 évvel ezelőtt — bár csak néhány napot töltöttem Helsinkiben — több svéd szót halottam, mint most.

Bennyi papírt visz Finnország külföldre, otthon is marad bőven. Az üzletekben gondosan becsomagolnak mindent. Ha valahol egy darab levelezőlapot veszek, azt is borítékba teszik. A vásárolt árut két-három papírba is becsomagolják, olyan papírba, mint a legfinomabb levelezőpapír.

Az árakról nehéz összehasonlításokat tenni. Ha a forint és a finn márka viszonyát 1:20 arányban vesszük, talán megközelítettük a valószínű arányt. Mi olcsóbb nálunk? Olcsóbb a lakás, a szálloda, a villamos, az autóbusz, a posta, az újság. Az élelmiszerárakban nincsen túlságosan nagy különbség. Lényegesen olcsóbb azonban ott a ruha- és cipőféle. A szállodai szoba egy napi díjáért például szép inget lehet venni.

Nekünk az is furcsa, hogy egy ilyen északi országban a legolcsóbb gyümölcsök egyike — a narancs. Olcsóbb, mint az alma.

A finnek mostanában főleg magyar bort isznak. Olcsóbb és jobb, mint az algiri, francia, olasz és német borok. Nem is drágábbak, mint nálunk.

Finnország politikai helyzetére jellemző, hogy talán az egyetlen állam Európában, ahol a Német Demokratikus Köztársaságnak és Nyugat-Németországnak egyaránt van külképviselete, ahol az újságosbódékban a Pravdat, az Izvesztiját éppentgy meg lehet kapni, mint a Daily Mailt, vagy a New York Herald Tribune-t.

Ha valaki netán Helsinkiben éjfélt után megkérdezzük a vendéglőbe, kávéháza, mulatóba, az már nem sokáig szórakozhat, mert éjjel egy órákor kivétel nélkül minden üzem bezár, bezárják még a pályaudvart is, leállnak a járművek, és csak néhány rendőr vigyáz a nagyváros almará.

A helsinki egyetem

hatalmas épülettömb. Most készült el egy új, korszerű szárnya. Több ízben meglátogattuk. Barátaink, kartársaink jelentős része az egyetem oktatóinak sorából került ki. Hakulinen Lauri professzor, a finn nyelv tanára meghívott egy magyar órájára. A hallgatók, mintegy 30-40-en kissé finnes kiejtéssel ugyan, de meglepően jól fordították Tömmörkény egy novelláját. A professzor fölki-résére mindketten röviden magyarul beszélünk a hallgatókhoz. Szavainkat a professzor fordította „kapásból” finnre.

Ezenkívül részt vettem Ithonen Erkki professzor egy komi (zürjén) óráján, ahol röviden a magyar egyetemek életéről beszéltem finnül a hallgatóknak.

Két ízben tartottunk nagyobb, közel egy-egy óras tudományos előadást az egyetem magyar szemérműszolgálatok majd fel. És mivel öreg igazság az, hogy a hal csak életében szereti a vizet, ezért a Rákóczi Termelőszövetkezet tályai, tarcali és mádi szőlőtermelőktől vásárolt borral enyhíti vendégei szomszágát.

(Folytatjuk)

Halászsárdát létesítenek Debrecenben

A fehérgyarmati Rákóczi Halászi Termelőszövetkezet a Debreceni Városi Tanács kereskedelmi osztályának hathatós támogatásával halászsárdát létesítenek munkálatait kezdte meg a Nagyerdőn. A csárdát a Pálma cukrászda és a városi fürdő közti út mellett, közvetlen az emlékmű mögötti épületben lesz. Berendezése már készen van, április végére a helyiség tartásához is elkészülnek.

A Rákóczi Termelőszövetkezet terve szerint az új helyiség május elsejére megnyitja kaput a vendégek számára. A halászsárdában eredeti halászmódra elkészített izletes halféléseket szolgálnak majd fel. És mivel öreg igazság az, hogy a hal csak életében szereti a vizet, ezért a Rákóczi Termelőszövetkezet tályai, tarcali és mádi szőlőtermelőktől vásárolt borral enyhíti vendégei szomszágát.

sabb szervezeti formája, ezért a párt hivatott valamennyi tömegszervezet irányítására és tevékenységük ellenőrzésére. Valamennyi tömegszervezet munkájában a legfontosabb a párt vezető irányítás szerepének biztosítása, mert csak így érhető el, hogy különböző tömegszervezetek a szocializmus építésének ügyét szolgálják.

ket, mikor leleplezte a párt vezető szerepét, a demokratikus centralizmus elvét megsértő jobboldali nézeteket. Lenin és Sztálin a pártmunka fontos és szerves részeként jelelték meg a kommunista párt-szerű bírálatot és önbírálatot. Pártunk megértve Lenin ama tanítását, hogy a munkáspárt komolyságát hibához való viszonyán át lehet lemérni, munkája fogyatékoságát, elkövetett hibáját őszinte és bátor párt-szerű önkritikával feltárta és reális intézkedéseket tett azok kijavítására.

Tehát ha valamely társadalmi szervezet, így a Hazafias Népfőnt, melynek fontos feladata van, pozitív eredményeket akar elérni, akkor a párt vezetését kell biztosítani. Különösen erősen kiképztek a jobboldali nézetek a pártépités alapvető elvét, a demokratikus centralizmust. Egészen elterjedt a felsőbb párt-szervezetek határozata feletti megengedhetetlen vitatkozás. A párton belül a fegyelmetlenség légkörét akarták meghonosítani. Ha a KV ez ellen a káros jelenség ellen fel nem lép, igen súlyos helyzetet teremtett volna a pártban. Pártunk elvesztette volna élcsapat jellegét, megszűnt volna a párt akarat és cselekvési egysége, csoportosulások és frakciók harcának színterévé súlyosított volna a pártot. A párt ily módon harcképtelenné vált volna. Következésképpen, veszélybe került volna a népi demokrácia, melynek pártunk a vezető ereje.

Nem hagyta érintetlenül a jobboldali nézetek a pártépités alapvető elvét, a demokratikus centralizmust. Egészen elterjedt a felsőbb párt-szervezetek határozata feletti megengedhetetlen vitatkozás. A párton belül a fegyelmetlenség légkörét akarták meghonosítani. Ha a KV ez ellen a káros jelenség ellen fel nem lép, igen súlyos helyzetet teremtett volna a pártban. Pártunk elvesztette volna élcsapat jellegét, megszűnt volna a párt akarat és cselekvési egysége, csoportosulások és frakciók harcának színterévé súlyosított volna a pártot. A párt ily módon harcképtelenné vált volna. Következésképpen, veszélybe került volna a népi demokrácia, melynek pártunk a vezető ereje.

széget." (KV március 2-4-i határozata.) A KV március 2-4-i ülésének egyebek között abban van nagy történelmi jelentősége és érdeke, hogy megvédte a lenini pártépitési elveket, hogy leleplezte a jobboldali elhajlást, helyreállította a párt egységét, megszilárdította a pártfegyelmet.

Lenin 85. születésnapját, a nagy ünnepnapot úgy ünnepelethetjük méltóan, ha megte- szünk mindent, hogy a történelmi határozatok az életben megvalósuljanak. Tovább kell erősíteni a párt egységét. Vigyázni éberen, hogy senki azon hajszá- nyi rést ne okozzon. Érvényesíteni kell a pártépités fő elvét, a demokratikus centralizmust, erősíteni kell a kollektív vezetést. Erősíteni kell pártunk sorait, nevelni, tanítani kell tag- jait, fel kell vértetni a marxiz- mus—leninizmus tanításával a kommuniztát. Állandóan ki kell egészíteni a sorainkat a leg- jobb pártönkívüli dolgozókkal. Egyre magasabb követelményt kell támasztani tagságunk elé. Pártunk tagjainak érezni kell azt az óriási felelősséget, mely a párttagsággal együtt jár. Ugyan- akkor tudniuk kell, hogy mek- kora megtiszteltetés olyan párt tagjának lenni, amely azt a pár- tot tekinti példaképének, melynek megalapítója, szervezője Lenin volt.

KULCSÁR FERENC

A NÉPLAP

rádióműsora

Vasárnap

KOSSUTH-RADIO

4.30-7.59: Reggeli zene, 8: Hírek, 8.10: Egy falu — egy nótá, 9: Zenés fejtörő, 10: Vasárnapi levél, 10.10: Kíváncsiak klubja, 11: Agit. prop. műsor, 12.15: Jó ebédhez szól a nótá, 13: Jó munkáért — szép muzsikát! 13.30: Utazás a holdba, 14.15: A Magyar Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye, 15.25: Liszt-művek, 15.30: Egy hét a külpolitikában, 15.45: Szív küldi szívnek szívesen, 17.15: Könnyű zene, 17.25: Helyszíni közvetítés a Bp. Honvéd-Beigrádi Partizán nemzetközi labdarúgómérkőzésről, 18.20: Kincses Kalendárium, 19.20: Az épülő kommunizmus nagy országában, 20: Esti Híradó, 20.20: A Török utcai eset, Rádiójáték, 21.40: A vasárnap sportja, 22.10: Szimfonikus zene.

PETŐFI-RADIO

6.50: Csárdások, 11.30: Műsorzá- ras, 14: Művészlemez, 14.40: Kösz- svit vonózenekarra, 14.57: Nagy- vácsi Ilona énekel, 15.20: Operat- részletek, 16.20: Eladás, 16.35: Ra- dies Bela Jenő és zenekara játszik, 17.20: Orosz nyelvtanfolyam, 17.40: Kamarazene, 18.30: Tudományos hí- radó, 18.50: Operatrészletek, 19.30: Az épülő kommunizmus nagy orszá- gaban, 20: Kórushangverseny.

Csütörtök

KOSSUTH-RADIO

8.22: Műsorismertetés, 8.30: Hely- színi közvetítés, 9.20: A hős Fazekas, 10.16: Népi zene, 10.50: Balettzene, 11.30: Nádás József versei, 11.55: Hunga- rizmus nagy országában, 16: Tűz- zene, 16.20: Műsor Tancsák, 16.30: Születésnapja alkalmából, 16.40: Szív küldi szívnek szívesen, 17.10: A Magyar Rádió szimfonikus zenekara játszik, 17.30: Egy falu — egy nótá, 18: Agit. prop. műsor, 18.20: Esti Híradó, 19.30: Táncezen, 20: Esti Híradó, 20.20: Diszlokációs köz- vetítés az Allami Operaházról, 22.15: Fekete erdőből a Felkelés- kerig, 22.45: Puskin, 23: Eji zene, 0.10: A Magyar Rádió népi zenekara játszik.

PETŐFI-RADIO

6.50: Kórusok, 11.30: Műsorzáras, 14: Hangszerek, 14.42: Az Oszlony együttes műsora, 15.10: A dal tá- tomány kormányzója, 16.30: Schu- bert-dalok, 15.45: Neogrady Magda Brahms-művet zongorázik, 16: Szív küldi szívnek szívesen, 16.30: A Gyermekrádió műsora, 17.25: Kis- unokám Szimfó három felvonásban, 20: Hangszerek, 21.10: Indiai dal- lok, 21.30: Sporthíradó, 21.50: Vidám kórusok.

Péntek

KOSSUTH-RADIO

8.22: Műsorismertetés, 8.30: A Ma- gyar Rádió népi zenekara játszik, 9: Dalok, 9.20: A Gyermekrádió mű- sora, 9.40: Uttrők-énekek, 10.10: Hárfaművek, 10.30: Leninről szól a mese, 10.50: Az Okos Mackó, 11: Nők negyedórja, 11.15: Tavasz- ének, 11.30: Magyar operaból, 12.10: Népdalok, 13: Táncezen, 14.25: Uttrők-híradó, 14.50: Román népdalok, 15.10: Szovjet kórtól új versei, 15.30: Filmzene, 16: Orosz nyelvlecke, 16.20: Fialatok sporthí- radója, 16.40: Ney Tibor hegedűje, 17.10: Ember és világ, 17.30: Szív küldi szívnek szívesen, 18: Ipari műsor, 18.30: Jó munkáért — szép muzsikát! 19: Lenin-műsor, 20: Esti Híradó, 20.20: A Magyar Rádió szim- fonikus zenekara és a Magyar Allami Hangversenyzenekar játszik, 21.30: Leninről szól dalunk, 21.30: Helyszíni közvetítés Utrechtből, 22.15: Tíz perc külpolitika, 22.25: Táncezen, 22.50: Óda Európához.

PETŐFI-RADIO

6.50: Kék Duna keringő, 11.30: Műsorzáras, 14: Operatrézletek, 14.50: Népek dala és kórusai, 15.20: Kamarazene, 16: Gábor Jenő és ze- nekara játszik, 16.40: Szimfonikus zene, 17.30: Bakonyi bál, 17.56: Da- lok, 18.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 19: Kórusok nagy mesterek műveiből, 19.25: Hangsze- rek, 20.35: Erre táncol Berlin! 21: 900 millió...

Szombat

KOSSUTH-RADIO

8.22: Műsorismertetés, 8.30: Zene- kari hangverseny, 9.20: Versől táll- kozás, 9.45: A Gyermekrádió műsora, 10.10: A bögre, 11.20: Szimfonikus zene, 11.30: Ismeretterjesztő elő- adás, 11.40: Magyar szerzők kórus- művei, 12.10: Könnyű zene, 13: Va- das Márta, 13.25: Toki Horváth Gyú- ia és zenekara játszik, 13.40: Fűvö- zene, 14.25: Az ezerarcú Beaumarchais... 15.20: Mátyás az igazság, 15.40: Szív küldi szívnek szívesen, 16.10: Szövetkezeti Híradó, 16.40: Vonósnyegyes, 17.10: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 17.40: Va- laszunk hallgatóinknak, 18: Tán- cezen, 18.20: Az épülő kommunizmus nagy országában, 19: Magyar műve- sek operahangversenye, 20: Esti Híradó, 20.20: Jót neveltünk, 22.15: Helyszíni közvetítés Utrechtből.

PETŐFI-RADIO

6.50: Filmzene, 11.30: Műsorzáras, 14: Operatrézletek, 14.50: Vendé- gek, 15.20: Az operá mindenkié, 16.20: Közös dolgainkról, 16.35: Táncezen, 17.05: Mithologiai képe- konyv, 17.30: Szostakovics: d-mell szonáta, 18: Ne merj feledni sohasem, 18.20: Szív küldi szívnek szívesen, 19: Külpolitikai kalauz, 19.10: Ifjú- sági kórusok énekelnek, 19.40: Híre- eladóművészek műsorából, 20.20: Sporthíradó, 20.40: Két magyar dal- játék zenéjéből, 21.20: Színes magyar népi muzsika

Hétfő

KOSSUTH-RADIO

8.22: Műsorismertetés, 8.30: Zene- kari hangverseny, 9.20: Orosz nyelv- lecke, 9.40: A Gyermekrádió műsora, 10.10: Dános Lili zongorázik, 10.30: Ovodások műsora, 11: Népszerű sze- relmi kettősök, 11.30: A törökfejs kopja, 12.10: Mai operatrézletek, 12.45: Előadás, 13: Magyar népi muzsika, 14.25: Uttrők-híradó, 14.50: Heti zenés kalendárium, 15.40: Hangszerek, 16: Fényszörő, 16.25: A népdalgűjtésről, 16.40: Bach- művek, 17.10: Válaszunk hallga- tóinknak, 17.30: Egy falu — egy nótá, 18: Agit. prop. műsor, 18.20: Régi francia zene, 18.40: Az Ifjú Fi- gyele, 19: Zenés esték Budapesten, 20: Esti Híradó, 20.20: Mai Irók Rá- diószínhaza, 22.15: Tíz perc külpoli- tika, 22.25: Helyszíni közvetítés Ut- rechtből, 23.45: Cigánydalok, 0.10: Népdalok.

PETŐFI-RADIO

6.50: Fűvöndulók, 11.30: Műsor- záras, 14: Operatrézletek, 15: A Bol- gár Rádió műsorából, 15.40: Pavlik, 16: Szív küldi szívnek szívesen, 16.30: Suha Balogh József és zene- kara játszik, 17: Üzemi kórusok énekelnek, 17.25: Filmzene, 18: Ked- ves dallamok, 18.30: Zongorabűs, 19: Az épülő kommunizmus nagy országában, 19.30: Estől hajnalig Kálröböl, 19.50: Obuhova és Ivanov énekel, 20.20: Sporthíradó, 20.40: Táncezen, 21.10: Tiszán innen, Du- nán túl...

Kedd

KOSSUTH-RADIO

8.22: Műsorismertetés, 8.30: Tréfás magyar népdalok, 9: Indulók, 9.15: Uttrők-híradó, 9.40: A Gyermekrádió műsora, 10.10: Könnyű zene nagy- zenekarra, 11: Nők negyedórja, 11.15: Tancsvit, 11.30: Fűvözene, 11.40: Szép Ernő két elbeszélése, 12.10: Blaháné kedves dalaiból, 13: Hangszerszólók, 13.30: Operatrézle- tek, 14.25: Hangverseny gyermekek- nek, 15: Mozart operaból, 16: A Gyermekrádió műsora, 16.40: Az Allami Népi Együttes ének- és zeneka- rának műsora, 17.10: Válaszunk hallgatóinknak, 17.30: Magyar népdalok, 18: Agit. prop. műsor, 18.20: Szív küldi szívnek szívesen, 18.50: A magyar irodalom története, 19.30: A Magyar Rádió tanczenekara ját- szik, 20: Esti Híradó, 20.20: Bartók zongoraművek, 20.50: A világ- irodalom humora, 21.30: Szimfonikus zene, 21.38: A Magyar Rádió éne- kara énekel, 22.15: Helyszíni közve- lítés Utrechtből, 22.30: Népi zene.

PETŐFI-RADIO

6.50: Uttrők énekelnek, 11.30: Műsorzáras, 14: Népek zenéje, 15: A Mosoly együttes énekel, 15.30: Egy kislány etetnek, 16: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 17: Kamarazene, 17.30: A lakarékosság, 17.45: Táncezen, 18.30: Az épülő kommu- nizmus nagy országában, 19: Gyöngyhálaszok, 21.30: Lakatos Vin- ce és zenekara játszik, 22.12: Zene- kari hangverseny.

Szerda

KOSSUTH-RADIO

8.22: Műsorismertetés, 8.30: Né- p-szerű operatrézletek, 9.20: A Gyer- mekrádió műsora, 10.10: Muzsikáról — mindenkinek, 10.30: Ovodások műsora, 11: Az Ukrán Rádió éne- kara énekel, 11.30: Sántha Ferenc karcolata, 12.10: Táncezen, 13: Elő- adás, 13.30: A népművészet meste- reinek műsorából, 14.25: Uttrők- híradó, 14.50: Zongoraverseny, 15.20: A császár áruházában, 16: Zenekari hangverseny, 16.40: Válaszunk hallgatóinknak, 17.10: Előadás, 17.25: Jersze, emlékezzünk, 18: A virágzó mezőgazdaság útján, 18.30: Szív küldi szívnek szívesen, 19: Le- nin a kommunista párt egységének kiváncsa, 19.20: Jó munkáért —

1955. APRILIS 17. VASARNAP

AVES
mint
szocia
i idő
kamp
meg a
ból s
megá
kori
jaink
len t
haszn
nehé
zetlen
Az ak
és c
tes sz

Az
mind
egy t
ben o
debut
felül
valam
nagy
illusz
segít

Az
a cso
port
Sánd
bogó
vele
ve, m
szél
Fél s
ben o
fúj a
behű
tett.
csak
jelen
jut
fel
sam
TAS
főpé

Ko
ros
Félt
szere
szük
fürt
pen
dult
fizet

Ne
Még
Pénc
bizor
ról
világ
nak,
A
doan
maga
joga

Cs
lum
sága
más

A
sek.
együ
sérb
inici
kot.

Az
ig fe
bar
mar
i.
Még
hogy
ota
1953
orszá
szak
címe
gozó
vélbe
rusn
mell
éneke

A
1951
sem
Mind
sők,
szin
natka
TAS
legjo
Le

ÉVEK ÓTA A LEGJOBBAK KÖZÖTT

Látogatás a TITÁSZ kulturmunkásainál

A TITÁSZ (akikoriban még AVESZ) kultúr-csoportját több mint hat éve ismerem. A falusi szocialista átszervezésnek kezdési időszakában, a nagy kulturális kampány munkák idején ismertem meg a csoportot. Az idők távlatából visszatekintve jónéhány-szor megállapítottuk már, hogy az akkori tempó kulturális csoportjaink számára túlfeszített, helytelen volt. Sok tekintetben mégis hasznosnak bizonyult. Nagy és nehéz feladatokra, kitarásra, önzetlen és odaadó munkára edzett. Az alkori nagy hajrában csak kevés csoport állta meg következő szilárd-sággal a helyét.

Az AVESZ kulturmunkásaira mindig számítani lehetett. Csak egy telefon... és már készenlétben állt a csoport, hogy szombat délutánját, vasárnapi pihenőjét felajánlva kilátogasson a megye valamelyik eldugott községébe, vagy tanyájára és színes színpadi illusztrációival gazdagítsa, sikerre segítse a néprvelők munkáját.

Azóta tiszteltem és szerettem ezt a csoportot és különösen a csoport lelkét, a gyér üstökök Dávid Sándort. Egy bihari tájak felé robbogó teherautó hátán találkoztam vele először. Fejét földalra vetve, nekifutásztotta a heves kedvű széláramlat ruganyos mellének. Fél szemét behuntya — ez különben akkor is szokása, amikor nem fúj a szél — a másikkal meg a behúzott nyakú társaságra nevetett... Azóta is, valahányszor csak szóba kerül a neve, ez a kép jelenik meg előttem. Most is ez jut eszembe, ahogy megyek fel-fel a lépcsőn, ahogy meglátogassam hivatali rezidenciáján, a TITÁSZ Kossuth utcai épületének főpénztárosi szobájában.

Kopogok a pénztárszoba sok piros hasú bankót látott ablakán. Félreliklik a faszék közé kényyszerített üveglap, hogy aztán a szűk nyíláson kibujjon egy hajfűrőkben szegény fej, amint éppen túlmereszelt kacsintásra rándult szemmel keresi: kinek kell fizetni, mennyit?...

Nem, most nem erről van szó. Még csak nem is revizor érkezett. Pénzügyi számadás helyett most bizonyára kulturális eredményekről kell számot adni országunk, világnak, vagy legalább is városnak, megyének...

A társa mulasztását is pótlandóan lágra meresztett fél szem megint mosolyog. Van oka, meg fogja a mosolygásra.

Csakhamar előkerülnek a dokumentumok. Szépen agyusztalva, színes szalaggal átkötve. Új-gyűjtemények, elismerő levelek és más effélék.

A „dokumentumok“ beszéde- nek. Egy kitünően kézben tartott együttes eredményeiről, fejlődéséről adnak élesen szóló, dicsősé- gteljes leírásokat teletűzdelt bizonyíté- kkal.

Az együttes kórusa 1951-ig férfiak volt. 1951 márciusá- ban vegyes karrá alakult át és már ez év őszén így vett részt az I. Országos Kulturversenyen. Megálta a helyét. Nem is akár- hogy. Megyei harmadik lett. Az-óta háromszor vitték fel Pestre és 1953-ban a Vasas Szakszervezetek országos bemutatóján elnyerte „A szakma legjobb kórusa“ kitüntető címet. A Vas- és Fémipari Dol- gozók Központja lelkes hangú kö- vésnek, de még a Szabad Nép is méltatta a debreceni TITÁSZ- enekesek kiváló teljesítményét.

A színjátszók is részt vesznek 1951 óta minden versenyen. Ok- sem maradnak le a kórus mellett. Minden egyes alkalommal az el- sők, a legjobbak közé emelte őket színpadi munkájuk. Ugyanez vo- natkozik a zenekarra is. A TI- TÁSZ kultúr-csoport évek óta a legjobbak között jár.

Legutóbb a Vasas kultúr-csoport-

tok versenyén találkoztam a TI- TÁSZ énekesekkel, színjátszó- kal és zenészekkel. Itt tapasztam nekik, amikor átvették az első helyeztettnék járó jutalmakat.

Elgondolkodtató dolog.

Sok nagy üzemünk nem képes ki- állítani egy életrevaló kultúr-cso- portot. Itt mindössze 300-350 dolgozóból közel 100 tagú nem- csak számban, hanem színvon- ban is nagy, komoly együtttest tud- tak létrehozni. Vajon kivételes le- hetőségek, kivételes adottságok játszanak közre ebben? Nem. A lehetőségeket az emberek terem- tik meg. Az emberekben van a nagy erő. Dávid Sándorban... Ebben a csupa-szív, csupa-lelke- sedés emberben. Kapitány János- ban, a zenekar vezetőjében, a mu- zsikálás szerelmében. Vadász Lászlóban, a kórus vezetőjében, aki immáron 30 éve énekel. Aki énekelve öregedett, deresedett meg, de lelkesedésben még ma is fiatal. Akit gyakran visz haza Szoboszlóra az éjjeli gyors, mert nem akar hiányozni a kórus egyetlen próbájáról sem... és Varjú Gáborban, a színjátszók ve- zetőjében van a nagy erő. Varjú Gáborban, akinek pedig van sok- kal jelentősebb, sokkal felelősebb posztja. Ő az üzem párttitkára. Mennyire másként állna a kultúra ügye mindenütt, ha üzemi pár- titkáraink ennyi gondnal, ennyi szeretettel és megbecsüléssel ke- zelnék a kultúra ügyét. Varjú elvtárs bizonyára érzi, tudja azt, amiről sokan megfeledkeznek, hogy az emberek nevelésének, for- málásának egyik leghatékonyabb eszköze a kultúra. De nemcsak ő mutat jó példát. Dézsi Ferenc és Molnár Ferenc elvtársak, a pártvezetőség tagjai is rendszer- sepp látogatják a próbákat és szí- vesen találkoznak a kultúrosok gondjával-bajával.

A pártszervezet példamutatása találkozik a vállalat vezetőiben amúgy is meglevő törekvésekkel. Figyelemmel kísérik a munkát, segítenek, ahol csak szükség van erre.

Legutóbb például Nagy Elekné, a kórus egyik kiváló tagja elesett. Tokszalagszakadással nyomta az ágyát.

— Beteg volt, tudod, hát meg- látogattuk Vadász Lacival — me- séli Dávid elvtárs és külön jól esik az a természetesség, ahogy mondja ezt. Az emberek őszinte szeretete és megbecsülése csen- gi belőle. — Aztán arra kértük a vállalat vezetőit, hogy adjanak Nagynének valami olyan beosz- tást, ahol nem kell sokat járku- lni. Felesleges volt, mert ők már előbb gondoltak erre, mint mi.

Igy nem csoda, hogy nemcsak a vezetőik szeretik az együttest, hanem az együttes tag- jai is a vezetőket és hogy nincs szükség unszólásra, noszogtatásra. Szívükkel, lelkiükkel serkentik egyre szebb eredményekre magu- kat az együttes tagjai.

Ez a legnagyobb hajtó erő. Ez tud leküzdöni még olyan akadá- lyokat is, amilyen az, hogy az együttesnek nincs saját próbaha- lyisége sem.

— Reméljük azonban, hogy ez- zel az akadálytal nem kell má- szokig küszködnünk — mondja Nagy Endre elvtárs. — Készülnek már egy modern színház terveit

Színházi műsor

Ma fél 3-kor és 7-kor Csárdás- királynő. Kedden 7-kor Bánk bán. Szerdán 7-kor Csárdáskirálynő. Csüt-örtökön 7-kor Armány és szerelem. Pénteken 7-kor Pillangókisasszony.

AZ ÁLLAMI ZENEMŰVÉSZETI SZAKISKOLA az országos gondonka- tanszéki értekezlettel kapcsolatban növényékhangversenyt rendez 1955. április 19-án este 7 órakor a szakis- kola hangversenyterében.

— De addig sem ülünk tétlenül — toldja meg fél szemét huncyor- gatva Dávid elvtárs — ha a tél még idegen helyiségekbe kénysze- rit is bennünket, de nyáron már... Olyan kultúr-parkunk lesz, hogy... A folytatást inkább nézzük, mint halljuk.

Egy lomha emeletes házakkal körülölelt betonos síkatoron át hatalmas, szépen parkírozott ud- varra jutunk. A tavaszi napfény- nek még inkább csak fénye van, mint ereje, de a barackfák bim- bóit már kipattantak. Egy-két nap és kivirágosodik az udvar.

— Hát itt lesz a mi kultúrpar- kunk!... Ide, ez alá a fényő alá kerül a színpad. Itt oldalt a fák között lugas lesz a sakl-kezdvelők számára. Ott hátrébb, az udvar mélyén lebetonozunk egy kerek részt a tánckezdvelők fiataloknak... Ezek még megvalósításra vár- nak, de van már, ami meg is va- lósult a tervekből.

Az udvar végén hosszú, piros- tetejű épület húzódik. Vajon mi ez?

— Tekepálya. Olyan, hogy akár országos versenyeket lehet ren- dezni rajta — dicselkedik Baum- gartner Zoltán, az ü. b. vezetősé- gének legöregebb tagja, a kultúra és sport ügyének egyik újabb lel- kes harcosa.

— Olyan kultúr-, meg sportélet lesz itt a nyáron, hogy csodájára járnak! — nevet Dávid elvtárs és vele nevet a nap is, meg a fű is, amely üdeződen bújkál elő a föld- ből. Reménytelen, vággyal, élet- kedvelvel telten növekszik, erősö- dik a jövő felé...

... Akárcsak itt körülöttem ezek az emberek!

Nagy erő van az emberek- ben... Es ez az erő mindennél nagyobb hatalom, ha jól gazdál- kodunk vele...

OBERSOVSKY GYULA

A Moszkvában tanuló ösztöndíjas főiskolai hallgató vizsgarendezésére készül a Csokonai Színház

A moszkvai színművészeti fő- iskolán mint ösztöndíjas régi tanulmányait a színházi ren- dezőnek készülő Nógrádi Róbert. Júniusban vesz részt utolsó vizs- gán. Gyakorlati vizsgarendezé- sére Debrecenben, a Csokonai Színházban készül. Shakespeare „Sok háho semmiért“ című da- rabját rendezi. Január óta be- ható munkával készül a „diplo- ma-rendezésre“. A próbákat már- cius elején kezdték meg. Csütör- tőkön délelőtt már a 43. próbát tartották, ezúttal ment először egyfolytában a darab. A bemu- tatóra április 23-án kerül sor.

A színház messzemenően tá- mogatja a fiatal rendezőt: a leg- erősebb szereposztásban készül- nek a bemutatóra. Andaházi Margit, Soós Imre, Mensáros László, Örkényi Éva, Bángyörgyi Károly, Angyal Sándor, Major Pál, és Márkus László játsszák a darab főbb szerepeit. Es mivel Andaházi Margit a bemutató után nem sokkal Budapestre utazik, hogy hosszabb ideig a filmgyár lakója legyen, mint egy

készülő új magyar film. A Gá- bor diák egyik főszereplője, he- lyettesítésére Gyurkovics Zsu- zsa, a Nemzeti Színház kiváló fiatal művésznőjét kérte fel a színház. De a kisebb szerepek- ben is csupa „nagy ügyű“ szere- pel a fiatal rendező számára nagy jelentőségű és sorsdöntő előadás. Thuróczy Gyula, a Kossuth-díjas Solti Bertalan, Hortobágyi Artúr, Szedő Lajos, Novák István lép színpadra a Shakespeare darab epizód sze- repeiben.

Az előadásnak még egy nagy érdekessége lesz. Nevezetesen az, hogy kísérezőjét a színház te- hetséges, fiatal vezetőkaragya, Blum Tamás szerezte.

Nógrádi Róbert vizsgarendezé- sét a moszkvai és a magyar szí- nművészeti főiskolák tanáraiból alakított bizottság meglekintti és értékeli. A bemutatót követő hetekben pedig Nógrádi Róbert visszautazik Moszkvába, hogy utolsó elméleti vizsgáin vegyen részt.

Zongora-est

Dévai Tibor, a Zeneművé- szeti Szakiskola fiatal művész- tanára önálló zongoraestjének kiemelkedő száma volt három Chopin mű (scherzo, nocturne, polonaise), melyeket virtuóz technikával, megért és elmé- lyült felfogásban tolmácsolt. Különösen szépen sikerült a scherzo belső, fojtott feszült- ségének és a nocturne meleg líraiságának az érzékeltetése. Az idős Liszt forradalmi jelen- tőségű, a modern zene harmo- nónia világát előre megsejtő

démoni látomásoktól izzó Me- fisztó-keringőjének a megszö- laltatása szintén bravuros tel- jesítményt jelentett, bár a ki- sebb technikai egyenetlenségek még a hatalmas mű további érlelését kívánják. Händel hí- res Chaconne-ja nyugodt hőm- pölgyéssel, de még kissé isko- lás felfogásban hangzott fel. Az est műsorán még Beetho- ven C-dúr szonátája szere- pelt, ez volt az est legsebez- hetőbb pontja. (T. D.)

A LELEMÉNYES TANYAI KÖNYVTÁROS

A napokban véletlenül kezem- be került Szabó Károlynak, a nagycseréi iskola igazgató-taní- tójának, a nagycseréi tanyavilág népkönyvtárosának az írása, melyben részletesen beszámol a könyvtárosmunkában elért ered- ményeiről, s azok között is első- sorban arról, hogy hogyan ked- veltette meg a tanyai dolgozó paraszttalokkal a mezőgazdasági szakkönyveket.

Szabó Károly, az ország egyik legjobb, legeredményeseb- ben dolgozó tanyai népkönyvtá- rosa. A 250 kötetes kiskönyvtá- rának könyveit évek óta mintá- szerűen forgalmazza, példásan kezeli. Mivel azonban a legjobb munkában is szokott lenni hiá- nyosság, így hát a nagycseréi népkönyvtárnak is meg volt az ügynevezett „gyöngye pontja“, mégpedig az, hogy baj volt a mezőgazdasági szakkönyvek ter- jesztésével.

A könyvtáros jól tudta, hogy jelenleg elsődleges feladata a könyvekkel rávezetni dolgozó parasztságunkat a tudományos alapokon nyugvó magasabb szín- vonalú gazdálkodásra, csak ép- vonalú lassanként mezőgazdasági ismeretterjesztő előadás képét öltötte magára. A bíráló és a hozzászólások szinte teljes ala- possággal kimerítették a felvet- tet témakört. Megvitatták a do- hánytermesztés, sertés hizlalás, kendertermelés, baromfi nevelés, szőlészet, méhészet eddig tisztá- zatlan problémáit.

Ha megvizsgáljuk a nagycse- rei népkönyvtár mezőgazdasági szakkönyvforgalmának statisztika- i adatait, akkor meg kell álla- pítanunk, hogy Szabó Károly igazgató-tanító ötletes könyvbi- ráló mozgalma várakozáson fe- ráló sikerrel végeződött. Mert míg

anyagokkal, melyek vidékük me- zőgazdasági termelési problémáit tárgyalják. Második lépésként alaposan áttanulmányozta az újonnan beszerzett könyveket, hogy az esetleg felvetődő vitás kérdésekhez hozzá tudjon szólni. Ezután táskájába téve jóné- hány könyvet, felkereste a ta- nyakörzet élenjáró gazdáit, s megkérte őket arra, hogy nagy gyakorlati tapasztalatuk birtoká- ban olvassanak el, s bíráljanak meg egy-egy olyan szakkönyvet, amely a nekik legkedvesebb me- zőgazdasági ággal foglalkozik. Mondják meg őszintén a könyv hibáit, de kísérik figyelemmel a jó oldalait is.

Es az elgondolás remé- nyen felül bevált, mert egy gaz- dá sem akadt, aki visszautasi- totta volna a neki felajánlott könyvet. Később aztán egy va- sárnap délután összegyűltek a könyvek dolgozó parasztjai az iskolában, és ott a könyvbírálok elmondták a számukra kiadott könyvről alkotott véleményüket.

— Egyik-másik bíráló valósá- gos kis előadást tartott — írja Szabó elvtárs — és így a beszám- oló lassanként mezőgazdasági ismeretterjesztő előadás képét öltötte magára. A bíráló és a hozzászólások szinte teljes ala- possággal kimerítették a felvet- tet témakört. Megvitatták a do- hánytermesztés, sertés hizlalás, kendertermelés, baromfi nevelés, szőlészet, méhészet eddig tisztá- zatlan problémáit.

Ha megvizsgáljuk a nagycse- rei népkönyvtár mezőgazdasági szakkönyvforgalmának statisztika- i adatait, akkor meg kell álla- pítanunk, hogy Szabó Károly igazgató-tanító ötletes könyvbi- ráló mozgalma várakozáson fe- ráló sikerrel végeződött. Mert míg

a múlt év első tizenegy hónap- jában összesen 18 mezőgazda- sági szakkönyvet kölcsönöztek ki a könyvtárból, addig a könyv- bírálatok bevezetése után de- cemberben már 29 volt a ki- adott szakkönyvek száma. Ez a szám idén januárban negyven- hatra szaporodott, és azóta is csaknem minden hónapban 30-40 között ingadozik.

Mi az eredménye annak, hogy a nagycseréi dolgozó pa- rasztok megszerették a könyvet, arra csak egy-két példát emlí- tek. *Id. László István* a Sertés- hizlalás című könyv olvasása után megfogadta, hogy ezután alkalmazni fogja a kereszteséssel és vérfehérítéssel kapcsolatos és tanácsokat, melyekről idáig nem is hallott. *Sziráki Mihály* pedig igen megőrült, mikor a Dohánytermesztés című könyv- ben a meleggyökérszítéssel ka- pcsolatban olyan kérdésekre ka- pott feleletet, melyeken már ré- gen törte a fejét. *Id. László Ist- ván* a Baromfi nevelés című útmutatónak örült meg nagyon. Régi pulykatenyésztő, de csak a könyvből tudta meg, hogy miért borzolódik némelykor a növen- dékpulyka tolla, és hogy miként kell azt gyógyítani.

Régi közmondás, hogy a tudás hatalom, melynek birtokában szebbé, jobbá, könnyebbé tudjuk tenni magunk, s mások életét. Szabó Károly tanyai könyvtáros ezt a nagy igazságot tanítja, jömmár 25 éve a nagycseréi ta- nyák lakóinak, iskolásoknak, öregeknek egyaránt. És hogy munkája nem eredménytelen, azt bizonyítja az itt elmondott történet, bizonyítja azoknak a dolgozóknak tanítójuk iránti tisztelete, megbecsülése, akiket ő ismertett meg a könyvvel, a könyvben rejlő tudással.

